ОПИСАНО

КНБ ... Гос. ... УзССР

2 OKT 1984

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 224 (19.000). Шанба, 29 сентябрь 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИГА!

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида чекка шимол районларида ва СССРнинг шимолий соҳилига туташган денгиз районларида табиатни муҳофаза қилишни кучайтириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шимолда қўриқхоналар системасини вужудга келтириш, жониворлар тўпланадиган жойларда ҳаво кемаларининг учиши ва денгиз кемаларининг сузишини чеклаб қўйиш, геология-разведка, қурилиш ишлари ва бошқа ишларда табиатни муҳофаза қилиш талабларини ҳисобга олиш кўзда тутилади. Бу масалаларнинг ҳаммасига доир таклифлар СССР Олий Совети палаталари комиссияларининг муҳокамасига ҳавола қилинди.

Мажлисда ишчиларни уюшқоқлик билан ишга олиш ва ёшларни жамоатчилик йўли билан ишга даъват этишни янада такомиллаштириш чоралари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилинган қарорида қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: ишчиларни уюшқоқлик билан ишга жалб этиш иш кучини территориал-тармоқ бўйича қайта тақсимлашнинг ва мамлакатнинг меҳнат ресурслари етишмаётган районларида жойлашган энг муҳим халқ хўжалиги объектларини ишчи кадрлар билан таъминлашнинг амалий воситасидир.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советлари ижроия комитетлари, ВЛКСМ Марказий Комитети, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, корхона, муассаса ва ташкилотларнинг раҳбарлари энг муҳим халқ хўжалиги объектларини қуриш ва реконструкция қилишда, янги территорияларни ўзлаштиришда қатнашиш учун ишчиларни уюшқоқлик билан ва ёшларни жамоатчилик йўли билан ишга даъват этган ҳолда юборишни партия ва ҳукуматнинг масъулиятли топшириғи, деб ҳисоблашлари, бу ишни буюк ватанпарварлик ва интернационал иш, деб қарашлари лозим.

СССР Госпланига, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига уюшган тартибда ва жамоатчилик даъвати йўли билан чекка Шимол, Сибирь ва Узоқ Шарқ районларида жойлашган корхоналар ҳамда ташкилотларга, мамлакатнинг бошқа районларида кенгайтириладиган ва янгидан ишга тушириладиган энг муҳим халқ хўжалиги объектларига юбориладиган ишчи кадрларни комплектлаш вақтида зарур ишлаб чиқариш ва уй-жой маиший шароитларни вужудга келтиришни, шунингдек касб ҳосил қилиш ва малакани ошириш учун шарт-шароит яратиб беришни таъминлаш таклиф этилди.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советининг қора металлургия маҳсулотининг камчил турларини ишлаб чиқариш соҳасида янги қувватларни вужудга келтиришни жадаллаштириш тўғрисидаги таклифларини кўриб чиқди ва қабул қилди. Енгил саноатнинг бир қатор объектларини қуриш тадбирлари белгиланди. Бу эса қисқа вақт ичида илғор технология ва машина-ускуналар билан таъминланган замонавий корхоналарни вужудга келтириш имконини беради. Пластмасса, синтетик тола ва ипнинг янги турларини ишлаб чиқаришни таъминлаш учун химия саноатининг қувватларини ривожлантириш ҳақидаги конкрет таклифлар маъқулланди.

Белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши енгил саноат корхоналарида халқ истеъмол қиладиган ва кўп талаб қилинадиган юқори сифатли моллар ишлаб чиқаришни таъминлаш имконини вужудга келтиради. Бу — КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга қўшиладиган муҳим ҳисса бўлади.

Сиёсий бюронинг мажлисида идеология ишига доир баъзи актуал масалалар кўриб чиқилди. Жумладан, Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши туҳматдан иборат пропаганда кампаниясини олиб бораётган империалистларнинг мафкуравий марказлар душманлик руҳидаги уйдирмаларини далиллар билан фош қилиш зарур эканлигига эътибор жалб этилди.

Сиёсий бюро СССР билан Мексика ўртасидаги дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан, шунингдек, Мексиканинг миллий байрами — мустақиллик эълон қилинган кун муносабати билан СССР Олий Совети депутати, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов бошчилигида Мексикага борган СССР Олий Совети делегациясининг ахборотини тинглади ва унинг фаолиятини маъқуллади. Совет — Мексика дўстона муносабатларининг барқарорлиги, турли соҳаларда бу муносабатларнинг ривожланаётганлиги, СССР ва Мексика халқларининг манфаатлари йўлида ана шу муносабатларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга ҳаракат қилинаётганлиги мамнуният билан қайд этилди.

Сиёсий бюро бошқа бир қанча масалаларни кўриб чиқди ва улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

● Республика яйлов-мелиорация қурилиш бирлашмасига қарашли Наманган механизациялашган кўчма колоннасидан Ҳамид Хўжабеков бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси СССР Конституцияси куни шарафига олган юксак мажбуриятини бажарди. Бригада беш йиллик ишлаб чиқариш программасини адо этганлиги тўғрисида рапорт берди. Бригада коллективи салкам тўрт йил ичида 584 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Ҳозир мелиораторлар Поп районидаги «Дружба» янги чорвачилик совхози учун белгиланган графикдан ўзиб водопровод ўтказмоқдалар.

БАЙРАМГА ТУҲФА

● Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига қарашли Бухоро автомобиль базасининг ҳайдовчиси Сергей Кузнецов СССР Конституцияси кунига меҳнат совғаси тайёрлади. У шахсий беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. У ўз машинасида энг муҳим объектларга — Аму — Бухоро канали реконструкция қилинаётган ва Свердлов канали қурилаётган жойларга юк ташиб, тўрт миллион тонна-километрдан кўпроқ йўл босди.

С. Кузнецов беш йиллик охиригача бир ярим йиллик топшириқни бажаришни ўз олдига вазифа қилиб қўйди.

(ЎзТАГ).

ҲУЖЖАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

ПЕНЗА, (ТАСС мухбири). Область ўлкашунослик музейи область меҳнаткашларининг урушдан кейинги дастлабки йиллар мобайнида фидокорона меҳнатига бағишланган экспозиция янги бўлимини тайёрлади. Стендларга ишчилар, деҳқонлар тинчлик фронтида эришган ютуқлар тўғрисида, партия ташкилотлари, маҳаллий Советларнинг меҳнаткашларни областнинг уруш вайрон қилган халқ хўжалигини тиклашга оид топшириқларни муддатидан илгари бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги ишлари тўғрисида ҳикоя қилувчи нодир ҳужжатлар ва фотосуратлар қўйилган.

Экспозицияда ўртоқ К. У. Черненко 1945—1948 йилларда ВКП (б) Пенза область комитетининг секретари бўлиб ишлаган пайтдаги кўп қиррали фаолиятини акс эттирувчи материалларга асосий ўринлардан бири ажратилган. Область газеталарининг ўша йиллардаги кўпдан кўп хабарлари, ўртоқ Черненконинг мақолалари, область партия комитетининг область хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларига бағишланган пленумларида сўзлаган нутқлари унинг ана шу лавозимда тинмай иш олиб борганлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

К. У. Черненконинг «Халқ билан партия якдил» номли танланган нутқлар ва мақолалардан иборат китоби бўлимнинг муҳим экспонати бўлди. Китобга «Пенза ўлкашунослик музейига автордан» деб ёзилган.

26 сентябрь куни КПСС Пенза область комитетининг биринчи секретари Ф. М. Куликов тантанали вазиятда шу китобни музейга топширди. Партия ва меҳнат ветеранлари Константин Устинович билан биргаликда ишлаганликлари тўғрисидаги хотираларни гапириб бердилар.

КОНКУРС ЯКУНЛАРИ

Бизнинг мамлакатимизда Чехословакиянинг СССРдаги савдо ваколатхонаси ва ёшлар газеталарининг редакциялари «Дўстлар ҳамкорлиги» конкурсини ўтказдилар. Бу конкурс Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқлари ўртасида йил сайин мустаҳкамланиб бораётган алоқаларни яққол тасдиқловчи яна бир далил бўлди. Конкурсда кўпгина иттифоқдош республикалар, шу жумладан Ўзбекистоннинг вакиллари қатнашдилар. Конкурс натижаларини тантанали вазиятда якунлашда иштирок қилиш учун ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, мухтор министр — ЧССРнинг СССРдаги савдо вакили Франтишек Мареш бошчилигидаги ЧССР делегацияси Тошкентга келди.

Делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Госпланида, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида суҳбатлар бўлиб ўтди.

28 сентябрь куни Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятида конкурс якунлари чиқарилди. Бу мусобақанинг «ЧССР — бизнинг дўстимиз» викторинаси саволларига тўлиқ жавоб берган қатнашчиларига Чехословакияга бориш учун бепул туристик йўлланмалар ва эсдалик совғалари топширилди. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Яков Петрович **Рябов**ни СССР ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси вазифасидан озод этиб, уни СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлади.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

28 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотлар топширилди.

М. Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССР давлат хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс ансамблининг бадиий раҳбари Қ. Миркаримовага «СССР халқ артисти» унвони берилганлиги тўғрисидаги диплом топширилди.

Республика маҳаллий саноат, соғлиқни сақлаш ходимлари, фан ва маданият арбобларидан катта бир группаси СССР орден ва медалларини, фахрий унвонлар берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаларни ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонларни, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқларини олишди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов топширди. (ЎзТАГ).

ҲАММАНИНГ ЎРНИ—ПАХТАЗОРДА

МАШИНАЛАР ҚУДРАТИ

РЕПОРТАЖ

Дефолиация сифатли ўтказилибди. «Тўнини ечган» ғўзалар борлиғини намоён этган, чаноқлар шодасидан гулчамбар тақҳан, ижодкори — пахтакорга «оқ олтин»дан қадаҳлар тутган. Кечаси тушган шабнам қуёш нурида олмосдек товланади. Пахтазор эмас, олтинзорга ўхшайди бу далалар.

Бўлим бошқарувчиси Мусахон Аҳмедов бир туп ғўзанинг ҳосилини санади. Тўла очилган кўсаклар сони ўн бешта. Яна учта кўсакнинг чоки сўкилиб, пахтаси юз кўрсата бошлаган.

Ҳа, отасига минг раҳмат деҳқоннинг. Бу ҳосилни етиштиргунча озмунча меҳнат сарфламади у. Баҳорда ерга эзгу орзу билан уруғ қадади. Ёзнинг бошида ҳаво салқин келганида меҳри гиёсига қалбининг қўрини бахшида этди. Сўнг ҳаво оша исиганда унга соябон бўлди. Мана, энди ҳосилни йиғиб-териб олиш пайти, жангу жадал палласи келди. Уни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай, бир мисқолини ҳам нобуд қилмай тезроқ териб олиб, давлатга топшириш, план ва мажбуриятни барвақт адо этиш керак.

Ғалаба районидаги Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг пахтакорлари ана шунга интилмоқдалар. Улар юбилей йилида фидокорона меҳнат қилиб, илғор Тошкент технологиясини муваффақиятли қўлланиб, 3200 гектар майдонда мўл-кўл ҳосил етиштиришди. Терим техникасини вақтида ремонт қилишди. Дефолиацияни маромида ўтказишди. Ғўзанинг барги бир текис тўкилди. Кўсакларнинг очилиши тезлашди. 23 сентябрь куни машиналарнинг бир қисми далага олиб чиқилди. 25 сентябрда эса мавжуд юзта терим агрегатининг ҳаммаси ишга туширилди. Терим оммавий равишда бошлаб юборилди.

Бу хўжаликни пахтачиликни комплекс механизациялаш лабораторияси дейишади. Бу ерда машина-механизмлар ёрдамида катта майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилибгина қолмай, уни машиналар билан қисқа муддатда йиғиштириб ҳам олинади. Одатда йиғим-терим ишлари аниқ график асосида олиб борилади. Бу йил ҳам ана шу одат тарк этилгани йўқ.

— Биринчи теримни, — деди совхоз директори Рустам Каримов, — ўн кун ичида, яъни 25 сентябрь билан 4 октябрь ўртасида тугаллашни мўлжаллаганмиз. Ана шу даврда ҳар бир машина кунига ўрта ҳисобда 7—8 тоннадан, терим қизғин тус олган паллада 9—10 тоннадан — жами 700—800 тоннадан, айрим кунлари 900—1000 тоннадан пахта терилишига эришамиз. Иккинчи теримни 5 — 10 октябрь ўртасида ўтказамиз. Бу даврда ҳар бир машина билан кунига 4—5 тоннадан — ҳаммаси бўлиб 400—500 тоннадан пахта терилишини таъминлаймиз.

Директор бу гапларни комил ишонч билан айтди. Чунки унинг теримда индустриал технологияни қўлланиш учун курашда ибрат кўрсатаётган юксак маҳоратли шон-шуҳратли сардор механизаторлар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Энвер Алиев, Абдусаттор Сулаймонов каби ишонган тоғлари бор.

Совхоз раҳбарлари билан суҳбат чоғида сифат ҳақида гап борганида, улар қуйидагиларни таъкидлашди. Пахта тозалаш заводи билан тузилган шартномага биноан совхоз пландаги 11200 тонна пахтанинг 5912 тоннасини биринчи сортга, 1209 тоннасини иккинчи сортга, қолганини учинчи ва тўртинчи сортларга топшириши керак. Шундагина ундан назарда тутилган миқдордаги тола чиқади.

— Лекин, — деди директор, — биз биринчи сорт пахтанинг миқдорини имкони борича кўпайтириш учун ҳаракат қиламиз. Бунга асос бор. Ҳосил тўла пишиб етилган. Далада бегона ўт йўқ. Машиналар яхши созланган. Механизаторларнинг тажрибаси етарли. Пахта тоза терилади. Демак, сорт ҳам юқори бўлади.

Ҳар йили терим қаҳрамони, машина терими устаси номини олиб келган, бу йил ҳам ўзининг бурчига, дала гвардиячиси деган номига содиқ бўлиб қолиш, сўзининг устидан чиқиш учун интилаётган шоввоз механизатор Энвер Алиев ўғли Абдуллани ёнига олиб, пахтазорда жавлон уряпти. У фақат ўзи ишлаётган Ульянов номли бўлимдагина эмас, балки совхозда биринчи бўлиб, 23 сентябрь куни машина теримини бошлаб берди. Шу куни бункердан тўрт тонна, кейинги куни беш тонна пахта тўкди. 25 сентябрда Энвер Алиев комплекс механизациялашган звенолардан бирига раҳбарлик қилаётган Сайфиддин Саидазимов бошлиқ бригадада учта машина билан 25 тонна пахта терилди. Унинг тўққиз тоннасини Энвер Алиев, қолганини ўғли Абдулла ва йигирма йилдан ортиқ вақтдан буён комплекс механизациялашган звенога бошчилик қилиб келаётган тажрибали механизатор Қарачул Сабри теришди.

— Бўлимимизда, — деди Э. Алиев, — йигирмата машина ишлаяпти. Улар билан бугун 180 тонна, эртага 200 тонна пахта терилади. Терим қизғин паллага кирганда ҳар бир агрегатнинг кунлик иш унумини 15 тоннагача етказамиз. Биз механизаторларнинг терим олдидан бўлиб ўтган йиғилишида шундай ваъда берганмиз. Фақат бўлимимиз механизаторларигина эмас, балки совхоздаги ҳамма ҳамкасбларимиз ҳам шунга қарор қилишган.

Эртасига совхозга телефон қилдик. Трубкани директор олди. У 25 сентябрь куни юзта машина юқори унум билан ишлатилганини, 800 тоннадан ортиқ пахта терилганини маълум қилди.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратларда: «зангори кема» капитани Э. Алиев ва пахтазорда машина терими пайти.

В. Молгачев фотолари.

МУНОСИБ ҲИССА

● Балиқчи райони заршунослари давлатга уруғлик пахта топшириш планини бажардилар. Қабул пунктларига пландаги 4710 тонна ўрнига 5100 тонна юқори сифатли хом ашё етказиб берилди. «Пахтакор», «Ўзбекистон», «Правда», «Партия XXV съезди» колхозларининг азаматлари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшдилар.

● Баҳористон районидаги «ВЛКСМ XVII съезди» совхози механизаторлари Аботназар Баҳмедов, Ҳолмурод Бекмуродов, Худойберди Қурбоновлар далаларда зарбдорчасига меҳнат қилмоқдалар. Мавсумда 150—200 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олган моҳир дала гвардиячилари **кунига ўз агрегатлари бункеридан 5—6 тоннадан сифатли дурдона тўкишга эришмоқдалар.**

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	2,81	37,83	0,64	2,76
Андижон	2,64	32,17	1,49	5,97
Наманган	2,52	26,00	1,03	4,51
Тошкент	3,85	25,61	3,73	19,87
Сурхондарё	2,39	25,53	2,08	11,38
Бухоро	1,67	25,26	0,31	1,66
Навоий	1,27	19,22	0,08	0,20
Хоразм	2,07	18,12	0,27	0,89
Самарқанд	1,84	18,05	0,38	1,05
Қашқадарё	1,15	14,92	0,17	0,62
ҚҚАССР	1,22	10,58	0,37	0,88
Жиззах	1,57	6,96	1,69	5,93
Сирдарё	0,88	5,48	0,30	0,46
Республика бўйича:	2,04	21,36	1,03	4,66
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	2,18	28,68	—	—
Сурхондарё	2,70	26,96	3,32	14,61
Навоий	1,89	17,98	—	—
Бухоро	1,30	16,94	—	—
Қашқадарё	1,02	10,40	0,02	0,04
Республика бўйича:	2,07	20,96	1,74	7,62

РЕСПУБЛИКА матбуот маркази ХАБАР ҚИЛАДИ

60

● Республикамизда иккинчи миллион тонна «оқ олтин» хирмони учун қизғин кураш кетмоқда. 28 сентябрь эрталабигача қадар тайёрланган пахта 1.273.877 тоннадан ошиб кетди. Ўтган куни пахтазорлардан 121733 тонна дурдона йиғиштириб олинди.

Областлараро социалистик мусобақада Фарғона, Андижон, Наманган, Тошкент области миришкорлари илғорлик қилишмоқда.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● Йиллик планларни шараф билан бажариб, айни кунларда социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топшираётган:

Гагарин районидаги Абдулла Набиев номли совхознинг Давлат Бобониёзов бошлиқ бригадаси;

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг Шокир Турдиев бошлиқ бригадаси;

Зарбдор районидаги «Андижон» совхозининг Каниш Алимбобоева бошлиқ бригадаси;

Олтиариқ районидаги «Пахтакор» совхозининг Ходияхон Обидова бошлиқ онлавий звеноси заршуносларини улкан ғалаба билан табриклаймиз.

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

● Қизилтепа районидаги Жданов номли колхознинг Қ. Зоиров бошлиқ бригадаси деҳқонлари ҳосилдорликни 50 центнерга етказишни кўзлашмоқда. Айни кунларда пахтакорлар кунига қабул пунктларига йиллик планнинг 4—5 процентй миқдорида пахта жўнатишяпти. Сабоҳат Жўраева, Роҳат Қозоқова, Нигора Барноева, Зарифа Бозорова каби кўпмингкилограммчилар кунига 150—200 килограммдан дурдона териб, хирмонга барака киритишмоқда.

● Каттақўрғон райони хўжаликлари ўртасидаги мусобақада Крупская номли, Тельман номли колхозлар ва Мичурин номли совхоз миришкорлари ғолиблик қилишмоқда. Ўтган куни Крупская номли колхозда планнинг 2,95 процентига тенг, Мичурин номли совхозда эса 2,64 процентига тенг пахта тайёрланди.

● Чортоқ районидаги «Москва» колхози пахтакорлари қабул пунктларига минг тоннадан зиёд ингичка толали пахта жўнатдилар. Бу юбилей йилида тайёрланиши лозим бўлган «оқ олтин»нинг қарийб ярмини ташкил этади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матбуотда кўп йил самарали ишлаганлиги учун «Правда Востока» газетасининг Самарқанд областидаги ўз мухбири ўртоқ Владимир Салимович **Каримовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, Ўрта Осиё республикалари учун партия ва совет кадрларини тайёрлаш ва тарбиялашда актив қатнашганлиги учун Тошкент олий партия мактаби кафедра раҳбарининг ўринбосари, доцент ўртоқ Людмила Александровна **Махлинани** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ САФАР

Афғонистон Демократик Республикаси қабилалари ва элатлари вакилларининг делегацияси республика бўйлаб сафар қилди. Меҳмонлар Наманган, Андижон, Фарғона ва Самарқанд областларида бўлиб, саноат корхоналари, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, муассасаларга бордилар, ишчи ва деҳқонларнинг меҳнати, турмуши ва дам олиш шароитлари билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

АҚШДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

Американинг Тошкент билан бирадарлашган Сиэтл шаҳри жамоатчилиги вакиллари делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишиб бўлди. Делегацияга Сиэтл шаҳар мэри Чарльз Ройер бошчилик қилмоқда. Меҳмонлар СССР — АҚШ жамияти Тошкент бўлимининг активлари билан учрашдилар, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетини, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини, мактаблар ва театрларни бориб кўрдилар. Академик Р. Р. Шредер номли Ўзбекистон боғдорчилик-узумчилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлдилар. Делегация аъзолари Самарқандга сафар қилишди.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Қ. У. Черненко Ленин ордени ҳамда учинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланганлиги муносабати билан чет эллардан унинг номига табрикномалар келиб турибди.

Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Фидель Кастро Рус қуйидагиларни ёзади:

«Мен Сизга энг самимий ва қардошларча қутлов юбориш имкониятига эга бўлганимдан мамнунман.

Куба партияси ва давлати раҳбарлигидаги ҳамма ўртоқларим ҳам бу табрикка қўшиладилар.

Сизнинг КПСС ва Совет давлати бошлиғи сифатидаги фаолиятингизга юксак баҳомизни тасдиқлаш учун шу имкониятдан фойдаланаман. Менинг фикримча, ҳозирги кунда Сизнинг зиммангизга ва Сиз бошлиқ коллектив раҳбарлар зиммасига юкланган бунчалик қизғин ва масъулиятли иш одамларга ҳамиша ҳам муяссар бўлавермайди. Америка империализми ва унинг иттифоқчилари тинчлик иши ва халқларнинг келажагини жуда катта хавф остида қолдирмоқдалар. Бундай шароитда Сизнинг қатъий ва матонатли раҳбарлигингиз, Ленин партиясининг интернационалистик принципларига бўлган ва синовдан ўтган садоқатингиз жаҳондаги барча революционерларни ва тараққийпарвар кишиларни чуқур илҳомлантиради ҳамда уларга ишонч бахш этади.

Азиз ўртоғимиз, Сизнинг юксак бурчларингизни амалга оширишингизда муваффақиятлар тилайман ва Куба халқининг мустаҳкам қардошлик туйғуларини астойдил қўллаб-қувватлаётганлиги ва жанговар бирдамлигини яна бир марта изҳор қиламан».

Эфиопия Ишчи партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Социалистик Эфиопия Муваффақт Ҳарбий Маъмурий Кенгашининг Раиси, Революцион қуролли кучлари бош қўмондони Менгисту Хайле Мариам ўз телеграммасида қуйидагиларни ёзади:

«СССР Олий Совети Президиуми партия ва давлат ишлари соҳасидаги жуда катта фаолиятингизни эътироф этиб, Сизни юксак мукофот билан тақдирлаганлигингиз муносабати билан Эфиопия Ишчи партияси Марказий Комитети ва Социалистик Эфиопия ҳукумати номидан, шунингдек шахсан ўз номимдан самимий қутлайман. Ички ва ташқи сиёсатга, СССРнинг иқтисодий ривожланишини ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, социалистик маданиятни ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшганлигингиз ҳамда халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашдаги Сизнинг шахсий иштирокингиз эфиопиялик революционерларнинг, Эфиопия халқи ва ҳукуматининг таҳсинига сазовор бўлди.

Азиз ўртоқ Черненко, Сизга шахсий бахт-саодат ҳамда Совет Иттифоқи қардош халқига тараққиёт ва фаровонлик тилаб билдирган энг яхши истакларимни қабул қилгайсиз».

Яман Социалистик партияси Марказий Комитети Бош секретари, ЯХДР Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси, Бош министри Али Носир Муҳаммаднинг телеграммасида шундай дейилади:

«Бизлар СССР Олий Совети Президиуми Сизни Ленин ордени ҳамда учинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотлаганлиги тўғрисидаги хабарни чуқур мамнуният билан кутиб олдик.

Шу тантанали воқеа муносабати билан Яман Социалистик партияси Марказий Комитети, ЯХДР Олий Халқ Кенгаши Президиуми, Министрлар Совети номидан ва шахсан ўз номимдан Сизга қизғин ва самимий қутловлар йўллашни ва Сизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, узоқ умр, Совет Иттифоқининг барча коммунистларига ва совет кишиларига эса ривожланган социализм шароитида янада тараққиёт ва фаровонлик тилашни истардим.

Азиз ўртоқ Черненко, Сизнинг мукофотланганлигингиз бизларни ғоят қувонтиради ва мамнун этади, чунки бу мукофот Сизнинг кейинги йиллар давомида социализм, коммунизм ва тинчлик идеаллари манфаатларини кўзлаб, илмий социализм ва пролетар интернационализми ғоялари ҳамда принциплари тантана қилиши учун, жаҳон империализми ва реакция кучларига қарши халқаро миқёсдаги курашни қўллаб-қувватлаб олиб бораётган тинимсиз ва фидокорона курашдаги шахсий хизматларингиз эътироф этилганлигини билдиради.

Мана шу қувончли имкониятдан фойдаланиб, Сизнинг совет ва яман халқлари, шунингдек бошқа араб мамлакатлари халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ишига қўшган ҳиссангизни юксак баҳолашни истардим. Бизлар партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасидаги мустаҳкам жанговар муносабатлар муттасил ривожланаётганлигидан фахрланамиз ҳамда ҳамкорликнинг барча соҳаларида ана шу муносабатларни бундан буён ҳам кенгайтиришга азму қарор берганмиз деб, сизга ваъда берамиз».

Чили Коммунистик партияси Бош секретари Луис Корваланнинг телеграммасида бундай дейилган:

«Сизни Чили коммунистлари номидан ва шахсан ўз номимдан олий мукофот — Ленин ордени ҳамда учинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан астойдил табриклайман. Бу — Сизнинг Совет Иттифоқини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасида ҳам, ташқи сиёсат соҳасида ҳам ленинча ғояларни амалга ошириш соҳасидаги буюк хизматингиздан ва хусусан Сизнинг бутун жаҳонда тинчликни ҳимоя қилиш ишига қўшган ҳиссангиздан совет халқининг миннатдорчилигини ифода этади.

Совет Иттифоқи халқимизнинг фашистлар диктатурасини йўқотиш учун олиб бораётган кураши билан бирдам эканлигини ҳар жиҳатдан изҳор қилаётганлиги учун биз ҳам ўз миннатдорчилигимизни яна бир марта изҳор қилишни истаймиз.

Азиз ўртоқ Черненко, Сизга чуқур ҳурмат туйғуларини яна бир марта изҳор қилиб, сиҳат-саломат бўлишингизни ва Совет давлатининг раҳбари сифатидаги масъулиятли лавозимда янгидан янги муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз».

Сандиночи Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлиги сиёсий комиссиясининг координатори Байардо Арсе Кастаньо ёзади: «Никарагуа сандиночи Миллий озодлик фронтининг миллий раҳбарлиги Сизга Совет давлатига раҳбарлик қилишда, тинчликни сақлаш учун, ҳар икки қардош халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш учун курашда янги муваффақиятларга эришувингизни астойдил тилаганимизни изҳор қиламиз».

Кипр Меҳнаткаш халқ прогрессив партиясининг Бош секретари Эзекиас Папаиоанну йўллаган табрикномасида қуйидагиларни ёзади:

«Сиз партиянгиз ва Ватанингиз олдида, шунингдек халқаро тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш соҳасида қилган жуда катта хизматларингиз учун Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланганингиз муносабати билан Кипр меҳнаткаш халқи Прогрессив партиясининг Марказий Комитети ва шахсан мен Сизга самимий қутловлар йўллаймиз. Сизга сиҳат-саломатлик ва ўзингизнинг улуғ халқингизга, ялпи тинчлик ва тараққиётга хизмат қилиш соҳасида кўп йиллар самарали ишлаб, бахтиёр бўлишингизни тилаймиз».

Гондурас Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ригоберто Падилья ёзади:

«СССРнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига шахсан катта ҳисса қўшганингиз учун Совет давлатининг олий мукофоти — Ленин ордени ҳамда учинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медалини олишга сазовор бўлганингиз муносабати билан ғоят самимий қутловларимизни қабул қилгайсиз.

Биз, Гондурас коммунистлари империалистик агрессияга қарши турган, демократия, миллий мустақиллик, социал тараққиёт ва тинчлик учун курашаётган халқлар билан, шунингдек бизнинг халқимиз билан бирдам эканлигингизни ғоят қадрлаймиз.

Азиз ўртоғимиз, Сизга чуқур иззат-ҳурмат ва қардошларча бирдамлик туйғуларимизни изҳор қиламиз».

Мексика Президенти Мигель де ла Мадрид Уртадонинг телеграммасида бундай дейилган:

«Менинг энг яхши истакларимни қабул қилишингизни сўрайман. Мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатлик ўсиб бораверади, деб умид қилаётганимни билдираман».

Тунис Коммунистик партиясининг биринчи секретари Муҳаммад Харнел ёзади:

«Тунис Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан Сизга чин кўнгилдан узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва совет халқининг бахт-саодати йўлида, тинчлик, демократия ва социализм ғояларининг тантанаси йўлида бажараётган масъулиятли ишингизда янада кўп муваффақиятлар тилаймиз».

(ТАСС).

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ВА ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

ТАРАҚҚИЁТ ЧЎҚҚИЛАРИ

Кўҳна ва ҳамиша навқирон Самарқанд қадимдан аллома ва маърифатпарварлари, илм-фан бобидаги ютуқлари билан довруғ таратиб, ўз даврида илмий марказлардан бири бўлиб келган. Лекин Улуғ Октябрь инқилобигача бу ерда ҳам халқ оммасининг асосий қисми саводсиз бўлиб, маданият дурдоналаридан бебаҳра эди. Октябрь қуёши нур сочди-ю, бутун Ўзбекистонда бўлганидек Самарқандда ҳам илм-фан ва маданият гуркираб ривожлана бошлади. Социалистик ғоялар билан суғорилган бу маданият ҳаммани баббаравар янгича турмуш тарзи, илғор фан, ҳаётбахш санъат оғушига тортди.

Доҳий В. И. Ленин Декрети билан 1920 йил 7 сентябрда Тошкент шаҳрида Совет Шарқидаги биринчи олий ўқув юрти — университет очилди. Мана, энди шонли юбилей муносабати билан сарҳисоб қилиб қарасак, қуёшли республикамизда олий мактаблар сони қирқтадан ошибди. Уларда минг-минглаб йигит-қиз ҳозирги замон фан асосларини ўрганиб, турли ихтисосларни эгалламоқда.

Ўзбекистондаги шонли йўлни босиб ўтган йирик илм даргоҳларидан бири Самарқанд давлат университетидир. У ленинча маданий революция идеалларининг тимсоли сифатида 1927 йилда илк қадамини ташлади. Ўшанда бу илм масканида атиги 65 студент ва 10 ўқитувчи бор эди, холос. Коммунистик партия ва Совет давлатининг чексиз ғамхўрликлари туфайли университет қисқа вақт ичида юқори малакали, чуқур билимли кадрлар тайёрловчи фан ўчоғига айланди. Ўтган йиллар ичида бу ердан 45 мингдан зиёд мутахассис кадр халқ хўжалигига йўлланма олди. Улар орасидан таниқли партия, давлат арбоблари, йирик олимлар, ажойиб ёзувчилар, шоирлар етишиб чиқди.

Университет фақат Самарқанд областидагина эмас, бутун республикамизда маданий инқилоб ғалабасини таъминлашда катта роль ўйнади. Табиий ва ижтимоий фанларни ривожлантириш, илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, иқтидорли мутахассис кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун ҳамда эллик йиллик юбилейи муносабати билан Самарқанд дорилфунуни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, партия ва ҳукуматимиз Самарқандни чинакам илм-фан шаҳрига айлантириш учун ғамхўрликни йил сайин кучайтириб бордилар. Самарқанд университети базасида медицина, қишлоқ хўжалиги, педагогика, архитектура-қурилиш институтлари вужудга келди. Бир неча йил муқаддам эллик йиллик юбилейини нишонлаган Самарқанд кооператив институти қардош Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон республикаларига ҳам малакали кадрлар етказиб бермоқда. Тошкент политехника институтининг филиали ишлаб турибди.

Эндиликда Самарқандда, агар автомобиль командирлари тайёрлаш олий ҳарбий билим юртини ҳам қўшиб ҳисоблайдиган бўлсак, саккизта олий мактаб мавжуд. Бу қутлуғ даргоҳларда таълим-тарбия олаётган студентлар сони 30 мингдан ошиб кетди.

Шак-шубҳасиз, олий мактабларнинг урушгача бўлган ўқув-моддий базаси билан ҳозиргиси ўртасида катта фарқ бор. Юқорида Самарқанд давлат университети ўз фаолиятини атиги 10 нафар ўқитувчи билан бошлаганини эслатиб ўтдик. Ҳозирги вақтда эса бу даргоҳда 32 фан доктори, 367 фан кандидати ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш йўлида самарали меҳнат қилмоқда.

Кейинги йилларда Самарқанддаги бошқа олий мактабларда ҳам илм-фанни тараққий эттириш, ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш, илмий-педагогик кадрлар составини яхшилашда диққатга сазовор ютуқлар қўлга киритилди. Олий мактаблар ва илмий-тадқиқот муассасаларида 150 дан ортиқ фан доктори, 1500 га яқин фан кандидати самарали тер тўкаётганини эслашнинг ўзи кифоя.

Сўнгги даврда университет ва институтлар базасида ўттиздан зиёд кафедра, илм-фаннинг муҳим проблемалари билан шуғулланувчи бир қанча лабораториялар ташкил этилди, замонавий иншоотлар, муҳташам ётоқхоналар, маиший хизмат объектлари, ошхоналар, спорт комплекслари, профилакторийлар ва бошқа турли соғломлаштириш базалари студентлар ихтиёрига берилди.

Илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, ўқув-моддий базаларини мустаҳкамлаш билан бир қаторда таълим-тарбия даражасини кўтариш борасида қилинаётган ишлар ҳам қувончлидир. Аввало, ўқув базаларини илмий-техника асбоб-ускуналари билан етарли таъминлаш, дарс жараёнларида улардан самарали фойдаланиш масаласи кун тартибига қатъий қўйилмоқда.

Маълумки, партиямиз фан ва ишлаб чиқариш ҳамкорлигини кучайтириш долзарб вазифалардан бири эканлигини қайта-қайта таъкидламоқда. КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини изчиллик билан амалга оширишда самарқандлик олимлар астойдил изланмоқдалар. Фақатгина 1983 йил ва шу йилнинг ўтган даври мобайнида табиий-ижтимоий фанларнинг актуал масалалари бўйича университет илмий-педагогик кадрлари ва илмий ходимларидан 839 киши муҳим тадқиқот ишлари билан шуғулланди. Университет олимлари айниқса, физика, химия, биология, тарих, адабиёт фанларини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Физика фани соҳасидаги муҳим тадқиқотлар учун ушбу сатрлар муаллифи ва доцент Л. М. Собиров Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати бўлди.

Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш билан бир қаторда илмий изланишларни изчил давом эттираётган қишлоқ хўжалик институти коллективи эришаётган ютуқларни ҳам алоҳида таъкидлаш мақсадга мувофиқдир. Илм-фанни муттасил тараққий эттириш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда эллик йиллик юбилейида «Ҳурмат Белгиси» ордени билан тақдирланган бу институтда айни пайтда 20 фан доктори, 200 фан кандидати эзгу мақсад йўлида меҳнат қилмоқда. Институт коллективи аввало мамлакат Озиқ-овқат программаси муваффақиятли бажарилишини илмий жиҳатдан таъминлашга муносиб ҳисса қўшиш учун катта куч-ғайрат сарфлаётир. Бу ерда ғалла, пахта ва бошқа техника экинлари ҳосилдорлигини ошириш бўйича олиб борилган тадқиқотлар натижалари республикамиз хўжаликларида кенг қўлланилмоқда. Айниқса, сабзавот ва полиз экинларининг энг унумдор навларини яратиш йўлида ажойиб кузатувлар олиб борилди. Институт олимлари чорвачиликни тараққий эттириш масалалари билан узоқ йиллардан буён шуғулланмоқдалар. Қорамоллар, қоракўл қўйлар наслини яхшилаш, уларда учрайдиган турли касалликларни йўқотиш методларини такомиллаштиришда дадил қадамлар ташланди.

Халқлар дўстлиги орденли Самарқанд давлат медицина институти шифокор олимлари инсон саломатлигини мустаҳкамлаш борасида эришаётган ютуқлар республика, қолаверса, умум иттифоқ аҳамиятига эга эканлиги билан характерланади. Бу даргоҳда илмий тадқиқотлар аниқ истиқбол план асосида бажарилмоқда. Сўнгги йилларда шифокор олимлар хирургияни ривожлантириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, операция жараёнларида замонавий техника, хусусан лазер аппаратларини кенг қўллашга эътиборни кучайтиришди. Юрак-қон томир, ошқозон-ичак, асаб, болалар касалликларини даволашда жиддий ютуқлар қўлга киритилди. Болалар ва оналар соғлиғини муҳофаза қилиш бўйича ишлаб чиқилган замонавий методлар кўпгина таниқли мутахассисларда қизиқиш уйғотди.

Бундан ташқари архитектура-қурилиш, кооператив, педагогика институтлари коллективлари ҳам халқ хўжалигига юқори малакали кадрлар етказиб бериш билан бирга фан ва турмуш алоқасини муттасил ривожлантирмоқдалар. Кооператив институтида профессор Ш. С. Сулаймонов раҳбарлик қилаётган матлубот кооперацияси экономикаси илмий-тадқиқот лабораторияси ютуқлари айниқса диққатга сазовор.

Областимиздагина эмас, республикамизда қурилиш ва архитектура масалаларини муваффақиятли ҳал этиш энг актуал проблемалардан ҳисобланади. Бу борада Самарқанд архитектура-қурилиш институти коллективининг шаҳарлар ва қишлоқларда замонавий меъморчиликни жорий этиш бўйича қилган ишлари айниқса ибратлидир. Институт олимлари аввало бинокорликда юқори сифат ва самарадорлик бўлишига интилмоқдалар. Иморатларнинг архитектура жиҳатдан гўзал, зилзилага чидамли бўлишини таъминлаш мақсадида илмий-амалий тадқиқотлар комплекслари яратилмоқда. Илмий тадқиқотларни амалиётга жорий этишда бу ерда мунтазам ишлаб турган илмий-ишлаб чиқариш лабораторияларининг роли каттадир.

Хуллас, Самарқанд олий ўқув юртлари коллективлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 60 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш иштиёқида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Партия ва халқ ишига содиқ олимларимиз совет фани байроғини баланд кўтариб, халқ хўжалиги тараққиётини тезлаштиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Айни пайтда ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни давримизга муносиб, чуқур билимли, юқори малакали мутахассис қилиб тарбиялашга бутун куч-ғайратларини сарфламоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, Самарқанд келгусида ҳам Шарқдаги энг йирик маърифат масканларидан бири бўлиб қолади ва коммунизмга садоқат билан хизмат қилаверади.

А. ОТАХЎЖАЕВ,
Самарқанд регионидаги олий ўқув юртлари ректорлар кенгашининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

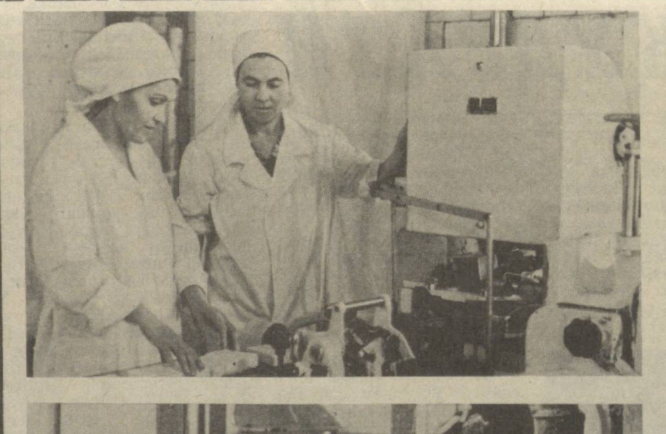

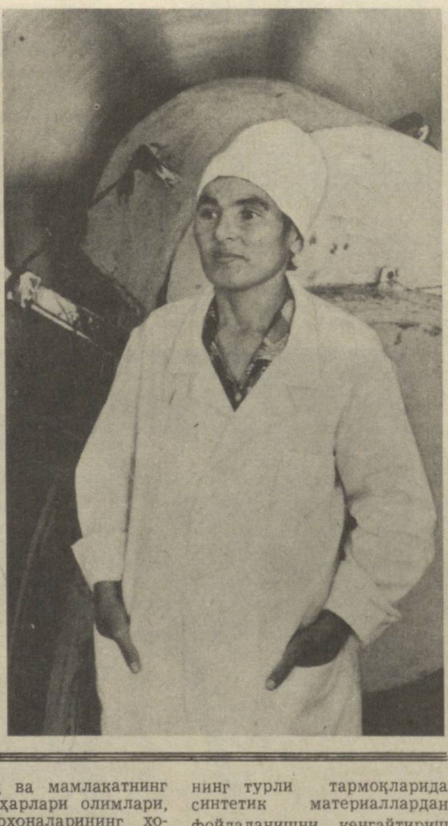

Урганч сут заводи коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари — 4,5 йилда бажариш тўғрисида социалистик мажбуриятлар қабул қилган. Бу юксак маррани эгаллаш учун курашда корхона илғорлари ва новатор ишчиларининг фидокорона меҳнатлари барчага намуна бўлмоқда.

Суратда: 1. Сариёғ цехи бригадири коммунист Н. Собирова. У бошлиқ бригада смена топшириқларини 110-120 процентга адо этмоқда (ўнгда). 2. Сариёғ қадоқлаш аппаратчилари Р. Ортиқова ва М. Оллобергановалар иш устида. (юқорида). 3. Сут-кислота цехининг смена топшириқларини мунтазам ошириб бажараётган аппаратчиси Д. Жуманиёзова (пастда).

Т. Горяева фотоси.

МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

Барча совет кишилари қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Қ. У. Черненконинг Ленин ордени ва учинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланганлиги ҳақидаги хабарни зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Редакциямизга меҳнаткашлардан кўплаб хатлар келиб турибди.

Улар партиямизнинг доно ленинча сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Она-Ватан равнақи йўлида янада самарали меҳнат қилишга азму қарор қилмоқдалар.

Ўртоқ Қ. У. Черненконинг СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг юбилей пленумида сўзлаган ёрқин нутқи ҳам республикамиз меҳнаткашларининг диққат марказида турибди.

ИЛҲОМИМИЗ СЕНГАДИР, ВАТАН

Бу йил мамлакатимиз ҳаётида муайян аҳамиятга молик йил бўлади. Ўрта Осиё республикалари ва Компартияларининг олтмиш йиллик юбилейи нишонланади: мана, бир неча кундирки, мамлакатимиз ёзувчилари қадрдон ташкилотларининг ярим асрлик юбилейини ўтказди. Бундай улуғ саналарнинг ажиб жиҳатларидан бири шундаки, у бутун бир даврга, яъни босиб ўтилган йўлга қайта назар ташлашга ундайди, кишини.

Ярим аср муқаддам буюк пролетар ёзувчиси Алексей Максимович Горький раислигида ўтган СССР Ёзувчиларининг Бутуниттифоқ Биринчи съездида адабиётимизнинг порлоқ истиқболи ҳақида орзу қилинган эди. Бу орзу юзлаб ва минглаб қайноққалб ижодкорларнинг тинимсиз изланиши, меҳнати туфайли реал ҳақиқатга айлантирилди. Совет адиблари битган асарлар дунё халқлари томонидан ардоқланиб ўқилмоқда. Совет адабиёти ўзининг ажойиб анъаналари билан жаҳон адабиётини ҳам бойитаётганлиги сир эмас. Ҳа, ҳақли равишда **«биз бугун Улуғ Октябрь туфайли бунёдга келган совет адабиёти босиб ўтган йўлга фахр билан назар ташлаймиз»**.

Адабиётимизнинг ярим асрлик тараққиёт йўли уни мунтазам ҳаракатда бўлган ва мисли кўрилмаган ютуқларни қўлга киритишга қодир адабиёт эканлигини тасдиқлаб турибди.

Ўртоқ К. У. Черненко, жумладан, бундай деди: **«Бу адабиёт — халқ билан, партия, мамлакат билан ҳамнафас бўлиб яшаётган адабиётдир»**. Бу — улуғ баҳо. Совет адабиёти намояндалари ленинча таълимот асосида ижод қилиб, халқчил адабиёт яратиб келдилар ва бундан буён ҳам шундай бўлади.

Совет ёзувчиси бир лаҳза бўлсин, халқ ҳаётидан узилган ҳолда яшай олмайди. Чунки у шу халқнинг фарзанди ва ҳамиша унинг, жонажон Коммунистик партиянинг, бепоён қудратли Ватанимизнинг хизматига камарбаста ҳис этади ўзини.

Ярим асрлик юбилей тантаналарида, табиийки, ҳар бир ижодкор адабиётимизнинг бўйи-бастига назар солиб, қилинажак ишларини режалаштиради. Адабиётимизнинг бугунги миқёсларига, совет адиблари эришган ютуқларга ўртоқ К. У. Черненко юксак баҳо берди. Мана шу баҳонинг ўзи ҳам зиммамиздаги масъулиятни янада оширади, янада ёниб яшашга, янада ёниб ижод қилишга даъват этади.

Ҳаким НАЗИР,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

ПОЛИМЕРЛАР — ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА

28 сентябрь куни Фарғонада Бутуниттифоқ илмий-техника кенгаши тугади. Бу кенгашда фуран бирикмалари асосида янги полимер материаллар, — лак, замазка, коррозияга қарши қопламалар яратиш масалалари муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчилари — Москва, Ленинград ва мамлакатнинг бошқа шаҳарлари олимлари, химия корхоналарининг ходимлари иш тажрибасини ўртоқлашдилар, ишлаб чиқаришни ва халқ хўжалигининг турли тармоқларида синтетик материаллардан фойдаланишни кенгайтириш истиқболларини кўриб чиқдилар.

(ЎзТАГ).

Редакция почтасидан

ҚУРУВЧИЛАР ҲИММАТИ

● Косонсой районида болалар ва оналар саломатлигини сақлашга алоҳида аҳамият берилмоқда. Бу борада қилинаётган ибратли ишлардан яна бири районнинг шимолий қисмида қурилаётган болалар ва оналар санаторийсидир.

Райондаги 58-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари бу ерда 2 миллион 430 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришни планлаштирган. Ғафуржон Жабборов бошчилигидаги участка қурувчилари бу ерда фидокорлик билан меҳнат қилишяпти. Ҳозирга қадар бинокорлар 250 ўринли иккита ётоқхона, даволаш корпуси, омборхона, гараж, иситиш қозонхонаси, маъмурий идора, болалар дам олиш хоналарини қуриб битказишди.

Умуман, санаторий биноларини фойдаланишга топширишдан олдин сўнгги пардозлаш, электрлаштириш ва бошқа ёрдамчи ишлар амалга оширилмоқда. Бу ишларни бажаришда областдаги қурилиш ташкилотлари бинокорлари ҳам амалий ёрдам бермоқдалар. Натижада 1 миллион 830 минг сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

— Биз санаторийни октябрь ойида фойдаланишга топширамиз, — дейди участка бошлиғи Ғ. Жабборов.—Бу эса қурувчиларимизнинг республика юбилейига совғаси бўлади.

Қ. ОХУНОВ.

ГАЗЕТХОН ТАНҚИДИ

БОР ОТАНГГА, БОР ОНАНГГА

● Биз Калинин район «Партия XX съезди» колхозидаги Ҳабиб Нуъмон кўчасининг 1-проездида яшаймиз. Уйларимиз район маркази ёнида. Турмуш шароитимиз ёмон эмас. Лекин, кўп йиллардан буён сувдан қийналиб келмоқдамиз. Хонадонларимизда водопровод қувурлари бор-у, уларда сув йўқ. Фақат қиш ойларида сув бўлади. Бошқа вақтларда эса пўлат жўмраклар савлат тўкиб туради. Кирчирларни қариндошларникига олиб бориб ювиб келамиз. Ичимлик сувни эса анча олисдан ташиб келтиришга мажбур бўляпмиз.

Кўчамиздаги ҳар бир хонадонда 10—15 нафар киши истиқомат қилади. Уларга ҳар куни қанча сув кераклигини тасаввур қилиш қийин эмас. Биз бир группа оналар бу масалада район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абулқосимовга учрашдик. У бизга: «Опалар уч кун ичида сув, албатта, бўлади», — деди. Мана шунга ҳам беш ойдан ошди. Беш ой давомида район ижроия комитетига ўн марта бордик.

Шундан кейин Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қамбаровга мурожаат этдик. Ўртоқ Қамбаров район ижроия комитети раиси Абулқосимовга: «Тез кунда бу ишни тўғриланг», — деб кўрсатма берди.

Афсуски, бор отангга — бор онангга, деганларидек, бизни сарсон қилиш ҳамон давом этяпти. Билмадик, хонадонларимиз қачон сув билан таъминланар экан?

М. АБДУРАҲМОНОВА,
Қ. АЛИМОВА,
М. КАРИМОВА,
Жами ўн икки имзо чекилган.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг сентябрь ойи сони Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг V пленуми материаллари билан очилади. Унда пленумда қилинган доклад ва музокараларнинг баёни ҳамда қабул қилинган қарорлар эълон қилинган.

«Ҳақиқати Ўзбекистон» газетасининг 60 йиллиги муносабати билан журнал мухбирининг газета редактори Ш. Ниёзов билан қилган суҳбати «Давр одими ва газета овози» деб номланган. «Биринчи сентябрь — Билимлар куни» рубрикаси остида «Ўқитувчилар газетаси» — «Учитель Узбекистана» газетасининг редактори Ш. Мақсудовнинг берилган мақоласи «Мактаб ислоҳоти ва газета» деб номланади.

Журналда, шунингдек «Кадрларга ғамхўрлик» умумий сарлавҳаси остида журнал ходимларининг Жиззах области журналистлари билан «Давра суҳбати» берилган. «Ўзбекистон» нашриётининг бош редактори В. Абдувалиевнинг «Нашриётчиларимиз нималар ҳақида ҳикоя қилади» сарлавҳали мақоласида нашриёт ходимлари ва матбаачилар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллик юбилейини қандай кутиб олаётганликлари ҳақида сўз юритилади.

Журналда «Сўнмас сиймолар» рубрикаси остида М. Ҳасаннинг «Файзулла Хўжаев — публицист», Т. Пидаевнинг «Жонкуяр мураббий», Н. Абдурасуловнинг «Мухбир хотирасини эъзозлаб» мақолалари ҳам эълон қилинган.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

● ТИНЧЛИК УЧУН ИЗЧИЛ КУРАШАЙЛИК!
● ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!
● КОСМОС ИНСОНИЯТГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН!

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИ XXXIX СЕССИЯСИДА

А. А. ГРОМИКО нутқи

НЬЮ-ЙОРК, 27 сентябрь. (ТАСС). Бугун БМТ Бош Ассамблеяси XXXIX сессиясининг ялпи мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико нутқ сўзлади.

Совет Иттифоқи, деди у, тинчлик учун актив курашчиларнинг биринчи сафларида бормоқда. Биз бундан буён ҳам бошқа социализм мамлакатлари билан биргаликда халқаро муносабатларни соғломлаштириш манфаатлари йўлида ҳаракат қилаверамиз. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитети Прага кенгашининг, шунингдек Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг яқинда Москвада олий даражада бўлиб ўтган Иқтисодий кенгашининг ҳужжатлари айни мана шунга йўллайди.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик давлатлари ўз куч-ғайратларини энг муҳим мақсад — ядро ҳалокатининг олдини олиш мақсадига қаратмоқдалар. Бунга йўл қўймаслик — ниҳоятда муҳим аҳамиятга молик вазифадир. Бу вазифани ҳал этишга БМТдаги барча давлатлар ўз ҳиссаларини қўшишлари керак.

«Дунё тубдан ўзгариб кетди. Бу дунёда муаммоларни куч билан ҳал этиб бўлмайди, — деб таъкидлади яқинда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко. — Инсоният олдида турган вазифаларни ҳал этишда реализм, соғлом фикр, амалий баҳамжиҳат ҳаракат сиёсатига ўтиш зарур».

Совет Иттифоқи, деб давом қилди А. А. Громико, жиддий музокаралар олиб борилишини ёқлаб чиқмоқда. Биз шундай музокараларга тайёр бўлибгина қолмай, балки унинг ўтказилишини талаб ҳам қилмоқдамиз. Стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш ҳамда Европадаги ядро қуролларни чеклашга доир таклифларимиз ўз кучида қолмоқда. Бу таклифлар биронта ҳам томонга устунлик бермайди ва зарар ҳам етказмайди. АҚШ музокаралар олиб бориш учун ўзи вужудга келтирган ғовларни бартараф этиши керак.

Ҳозирги шароитларда кимнинг бўлмасин олдинга ўтиб олиш, ҳарбий устунликка эришиш режалари асоссиз ва истиқболсиздир. Ядро уруши олдини олишнинг хоҳ жаҳон миқёсида ёки чекланган, тез ўтадиган ёки узоққа чўзиладиган доктриналари олға сурилмасин, бундай урушда ғалаба қозонишга умид боғлаш ҳам мутлақо хом хаёлдир.

А. А. Громико ядро қуролига эга бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатларда муайян нормаларга риоя этиш принципиал аҳамиятга молик эканлигини таъкидлади. Бундай нормалар К. У. Черненконинг шу йил март ойида сўзлаган нутқида таърифлаб берилган эди. Ядро қуролига эга бўлган давлатлар:

ядро урушининг олдини олишни ўз ташқи сиёсатининг асосий мақсади деб билишлари, ядро можаросини келтириб чиқариши мумкин бўлган вазиятларга йўл қўймасликлари, шундай хавф-хатар вужудга келган тақдирда эса ядро алангаси ловиллаб кетишига йўл қўймаслик учун шошилинч маслаҳатлашувлар ўтказишлари,

ҳар қандай вариантдаги — жаҳон миқёсидаги ёки чекланган ядро урушини пропаганда қилишдан воз кечишлари,

ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида мажбурият қабул қилишлари,

территорияларида ядро қуроли бўлмаган ядросиз мамлакатларга қарши ҳар қандай вазиятларда ҳам ядро қуролини ишлатмасликлари, дунёнинг турли районларида ҳозирдаёқ вужудга келтирилган ядросиз зоналар статусини ҳурмат қилиш ва янги шундай зоналар вужудга келтирилишини рағбатлантиришлари,

ядро қуролининг ҳар қандай формада тарқатилишига йўл қўймасликлари: бу қуролни ёки унинг устидан контролликни ҳеч кимга топширмасликлари; шундай қуроли бўлмаган мамлакатларнинг территорияларида уни жойлаштирмасликлари; ядро қуролланиш пойгасини янги муҳитларга, шу жумладан космосга ўтказмасликлари,

баб-баравар хавфсизлик принципи асосида, ядро қуролларининг барча турларини батамом тугатгунга қадар уни қадам-бақадам қисқартириб борилишига эришишлари таклиф этилади.

Бизнинг мамлакатимиз ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлар билан шу хилдаги нормаларни биргаликда эътироф этиш ҳамда уларга мажбурий тус бериш тўғрисида исталган вақтда аҳдлашиб олишни ёқлаб чиқмоқда. Бу эса ядро можароси чиқиш хавфини камайтириш манфаатларига мос келган бўлур эди.

А. А. Громико космик фазода ядро қуролланиши ва бошқа ҳар қандай қуролланиш пойгасига йўл қўймаслик тўғрисидаги масаланинг алоҳида муҳимлигини уқтириб ва шу соҳадаги совет ташаббусларини эслатиб, бундай деди: Бош Ассамблея космос ҳарбийлаштирилишига йўл қўйилмаслиги керак, космик фазодан ерга вайронгарчилик ва ажал ёғдириш учун эмас, балки фақат кишиларнинг бахт-саодати йўлида фойдаланиш лозим, деб баралла ва аҳиллик билан айтган тақдирда яхши иш қилган бўлур эди.

Совет Иттифоқи бунга бутун чоралар билан кўмаклашишга интилиб, **«Космик фазодан фақат тинчлик мақсадларида, инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланиш тўғрисида»**ги масалани Ассамблея ушбу сессиясининг кун тартибига муҳим ва шошилинч масала қилиб киритилишини таклиф этади.

Аввало, гап космосда ва космосдан туриб ерга нисбатан, шунингдек ердан туриб космосдаги объектларга нисбатан куч ишлатилишини ҳеч кечиктирмай ва абадий тақиқлаб қўйиш тўғрисида бормоқда.

Бошқача сўзлар билан айтганда зарбдор космик қуролларни, космосдаги объектларни йўқотиш учун мўлжалланган ва қаерда жойлашган бўлишидан қатъи назар барча воситалар тақиқланиши ҳамда тугатилиши тўғрисида аҳдлашиб олиш талаб этилади. Бу гап биринчи навбатда йирик космик потенциалга эга бўлган давлатларга тааллуқлидир.

А. А. Громико Совет Иттифоқи биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида бир томонлама тартибда мажбурият қабул қилганлигини эслатиб, қуйидагиларни уқтирди: бизнинг мамлакатимиз ўз зиммасига ҳали шундай мажбуриятларни қабул қилмаган ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатларни шундай қилишга ҳамон даъват этиб келмоқда. Бу нарса халқаро ишончни вужудга келтиришда ҳам сезиларли, тарихий қадам бўлур эди.

Сўнгра А. А. Громико Совет Иттифоқининг халқаро кескинликни юмшатишга ва давлатлар ўртасида тинч ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган кўпдан кўп тинчлик ташаббусларига тўхталиб ўтди. Совет делегацияси, деди у, СССРнинг сиёсий йўли ў ҳозиргача ўтказиб келганидек, яъни тинчликка, қуролсизланишга, ядро қуролларини чеклашга, сўнгра эса тугатишга, ҳозирги замоннинг бошқа ўткир проблемаларини ҳал этишга қаратилган айни ўша йўл бўлиб қолаётганлигини шу мўътабар анжуманга билдиришга вакил қилинган.

Ҳақиқатдан кўз юммаслик керак. АҚШнинг айни ҳозир ўтказаётган сиёсати сабабли жаҳон сиёсатида вужудга келган икки йўл ўртасидаги жарлик ҳар қачонгидан кўра кенгроқ ва чуқурроқ бўлиб қолди, аҳдлашувлар йўли эса амалда тўсиб қўйилди.

Бугунги кунда кўпгина кишилар: хўш, ҳамма нарса барбод бўлиб халқаро муносабатларда зим-зиё тун бошланганлигини эътироф этишдан ўзга илож қолмадими? — деб ташвиш билан савол бермоқдалар.

Биз дунёдаги аҳволга бундай қарашни қабул қилмаймиз. Ҳалокатга маҳкумлик туйғуси бизнинг дунёқарашимизга ётдир.

Урушнинг олдини олиш қийин вазифа эканлиги тушунарли. Ҳарбий ишлаб чиқариш машинаси ғилдираги тўхтовсиз айланиб турибди. Уни таъсирчан кучлар тўхтатиб қўйишни истамаяптилар, улар дунёга ҳукмрон, бўлиш манфаатларини ҳамма нарсадан юқори қилиб қўймоқдалар.

Ўз суверенитетини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга журъат этган кичкинагина Гренадага қарши халқаро ҳуқуқ ва ахлоқнинг энг оддий нормаларини поймол этиб қароқчиларча ҳужум қилдилар, бу мамлакатни босиб олдилар, уни мустақилликдан маҳрум этдилар.

Сальвадорнинг ички ишларига қўпол равишда аралашмоқдалар.

Никарагуа ҳарбий, сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан чинакам қамал қилинмоқда. Никарагуа халқи ўзининг миллий озодлигини, мустақиллиги, демократик ғалабаларини ҳимоя қилиб, Вашингтон унга қарши уюштирган эълон қилинмаган урушга қаҳрамонона зарба бермоқда.

Социалистик Кубанинг мавжудлигига ҳали ҳамон тоқат қила олмаяптилар.

Марказий Америкада хатарли кескинлик манбаи вужудга келтирилган бўлиб, бу ердаги аҳвол АҚШнинг шу райондаги мамлакатлар ички ишларига аралашувини сўзсиз тўхтатиш асосида тинч воситалар билан бартараф этилиши лозим.

Совет Иттифоқи Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш принциплари тўғрисидаги таклифларни яқинда олға сурди. Биз можарода иштирок этаётган барча томонларни бир-бирларининг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳаққоний ҳисобга олиш асосида ҳаракат қилишга, бошқа ҳамма давлатларни эса Яқин Шарқ можаросини адолатли бартараф этиш йўлларини қидириб топишга ёрдам беришга даъват этамиз.

Суверен, қўшилмаган Афғонистонга қарши иғвогарлик кирдикорлари ҳамон давом этмоқда. Проблемаларнинг ташқи сиёсий жиҳатини ҳал этишга эришиш мумкинми? Ҳа, мумкин. Қароқчилар ва диверсантларнинг ҳукуматга қарши шайкаларини тузишни, қуроллантиришни ва ташқаридан шу мамлакатга юборишни тўхтатиш, Афғонистоннинг ички ишларига аралашмаслик — шунга эришиш йўлидир. Шак-шубҳа йўқки, Афғонистон ўзи ўтиб олган йўлдан — мустақиллик, озодлик, социал тараққиёт, тинчлик ва қўшилмаслик йўлидан бормоқда ва айни шу йўлдан бораверади.

Ташқи кучларнинг сиёсати Жануби-Шарқий Осиёдаги вазиятни чигаллаштирмоқда. Вьетнам, Лаос ва Кампучияга қарши иғвогарликлар ҳамон давом этмоқда. Шу мамлакатлар билан уларнинг қўшнилари — АСЕАНга аъзо бўлган давлатларни тўқнаштириб қўйишга уринмоқдалар. Ҳинди-Хитойдаги уч мамлакатнинг Жануби-Шарқий Осиёни тинчлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик зонасига айлантириш хусусидаги ташаббусини, шунингдек уларнинг шу райондаги давлатлар ўртасида сиёсий мулоқотни йўлга қўйиш борасидаги куч-ғайратларини конструктив ташаббус деб биламиз.

Совет раҳбарлари Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларга доир масалалар хусусида ўз позицияларини неча марталаб баён этишган. Бу позициялар яхши маълум. Совет Иттифоқи икки буюк давлат ўртасида нормал, яхши қўшничилик муносабатларининг тарафдоридир.

Кейинги вақтларда, деб уқтирди сўнгра А. А. Громико, жаҳон АҚШ сиёсатидаги хатарли кўринишларга, яъни унда жазосиз қолишга ва ҳаддан ошишга бўлган даъволарига тобора тез-тез дуч келмоқда. Ҳар қандай жиноий воситалар ва методлар ёрдамида исталган мақсадга эришиш мумкин бўлган тақдирда уларни беҳаёлик билан қонуний деб эълон қилишга тайёрдирлар.

Бизнинг қатъий ишончимизга кўра, баъзи давлатлар ҳарбий устунликка эришиш ва халқаро ишларда терроризм сиёсатини ўтказиш йўлидан бориб, бошқа мамлакатлардаги ижтимоий-сиёсий тузумни қўпоришга қаратилган ҳаракатлар қилаётганликларига ғоят жиддий эътиборни жалб этиш зарурати етилди.

Шунга асосланиб СССР БМТ Бош Ассамблеясининг кўриб чиқиши учун **«давлат терроризми сиёсатига ва давлатларнинг бошқа суверен давлатлардаги ижтимоий-сиёсий тузумни қўпоришга қаратилган ҳар қандай ҳаракатларига йўл қўйиб бўлмаслик тўғрисида»**ги масалани муҳим ва шошилинч масала сифатида киритади.

Биз БМТ бошқа мамлакатлар ва халқлар билан иш юритиш методи сифатида давлат терроризми сиёсати ҳамда практикасини қатъиян қоралашни таклиф этамиз. Суверен давлатларнинг ижтимоий тузумини зўрлик билан ўзгартириш ёки қўпориш, шу давлатларнинг қонуний ҳукуматларини беқарор қилиш ва ағдариб ташлаш йўлидаги ҳар қандай ҳаракатлардан воз кечиш, шунингдек қандай бўлмасин баҳона остида ўша мақсадни кўзлаб ҳарбий ҳаракатларни бошламаслик ва ҳозир олиб борилаётган шундай ҳаракатларни тўхтатиш керак.

А. А. Громико Совет — Америка муносабатларини таърифлаб бундай деди: илгари ҳамиша бўлганидек, ҳозир ҳам бизнинг мамлакатимиз АҚШ билан нормал муносабатларда бўлишни ёқлаб чиқмоқда. Кейинги йилларда Вашингтоннинг айби билан бу муносабатлар издан чиқди. У ердагилар биргаликда вужудга келтирилган яхши ишларни бузиш, илгари эришилган ишончга путур етказиш учун кучларни аямадилар. Ҳозирги пайтда АҚШ сиёсатини белгилаб бераётган кимсаларнинг сўзларига, қабул қилаётган мажбуриятларига ишонч билан қараш мумкин бўлиши учун улар ҳали кўп иш қилишлари талаб этилади.

Сиёсатнинг моҳиятини, милитаризмдан тинчлик йўлига ўтиш заруратини формани ўзгартириш йўлидаги ҳар қандай уринишлар билан ниқоблаш ҳеч қандай аҳамиятга эга бўлмайди. Бу бўш қопнинг ўзгинасидир. Америка — Совет муносабатларида ҳақиқатан ҳам эзгу ниятларга асосланиб ва иш тинчлик йўлидан олиб борилган тақдирда бундай бурилиш учун қатъият талаб этилади. Худди шу нарсагина сиёсат тарозисида бирон бир тош босиши мумкин.

Совет Иттифоқи оғзаки ваъдалар эмас, балки айни конкрет ишлар бизнинг АҚШ билан муносабатларимиздаги аҳволни нормаллаштиришга олиб келишга қодир деб ҳисоблайди. Бу ишда СССР қарздор бўлиб қолмайди.

Биз билан Ғарбий Европа мамлакатлари ўртасида нормал, бир қанча ҳолларда эса яхши ва самарали муносабатлар таркиб топди. Лекин биз уларнинг баъзилари ўз территориясида биринчи зарба уриш қуроли сифатида Американинг янги ядро ракеталарини жойлаштириш имконини берганликларини ҳисобга олмасдан қола олмаймиз.

Баъзи жойларда Европадаги урушдан кейинги реалликларни қайта кўриб чиқиш умидидан ҳали воз кечилмаганлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Кейинги вақтларда ана шундай реваншчилик кайфиятлари Гитлерга қарши коалиция қатнашчилари ўз зиммаларига олган мажбуриятларни шубҳа остига қўйишга уриниб кўрилаётган баёнотлар билан рағбатлантирилмоқда.

Биз ана шундай хатарли жазавага учмасликни маслаҳат берардик ва соғлом фикр билан иш кўришга даъват этамиз.

Биз ҳозирги замоннинг таъсирчан кучи — қўшилмаслик ҳаракатидаги давлатларнинг кўпчилигини ташкил этган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларини тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган мамлакатлар билан унга қарши бўлган мамлакатлар ўртасида олиб борилаётган курашда ўзимизнинг сафдошларимиз деб биламиз.

Халқаро вазиятнинг ривожланишида рўй берган ҳозирги ташвишли ҳолатни тўғрилаш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва уни пасайиш сари йўналтириш, уруш хавфини камайтириш, сўнгра эса уни батамом бартараф этиш мумкинлигига ишончимиз комил, деб таъкидлади А. А. Громико.

Мана шу мақсад йўлида хоҳ ядро қуролига эга бўлган ёки унга эга бўлмаган, катта ёки кичик давлатларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш талаб этилади.

«СССР, — деб таъкидлайди К. У. Черненко. — Амалий ишлари билан халқаро кескинликнинг камайишига ёрдам беришга, дунёда ишонч муҳитини вужудга келтиришга тайёр бўлган барча давлатлар билан тўла даражада баҳамжиҳат ҳаракат қилади. Бошқача сўзлар билан айтганда, ҳақиқатан ҳам ишни урушга тайёргарлик кўриш сари эмас, балки тинчлик негизларини мустаҳкамлаш сари олиб борадиган давлатлар билан баҳамжиҳат ҳаракат қилади».

Инсониятнинг келажаги, деди пировардида А. А. Громико, барча мамлакатлар зиммасидаги муштарак масъулиятдир. Бинобарин, халқлар БМТнинг бутун фаолияти шундай масъулият руҳида бўлишини кутишга ҳақлидирлар.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ, СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ А. А. ГРОМИКОНИНГ БМТ БОШ СЕКРЕТАРИ Х. ПЕРЕС ДЕ КУЭЛЬЯРГА

МАКТУБИ

Муҳтарам Бош секретарь жаноблари,

Совет Иттифоқи «Космик фазодан фақат тинчлик мақсадларида, инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланиш тўғрисида»ги масалани БМТ Бош Ассамблеяси 39-сессиясининг кун тартибига муҳим ва шошилинч масала қилиб киритишни таклиф этади.

Космик фазодан фойдаланишнинг битмас-туганмас имкониятлари бутун инсониятга зарар етказадиган тарзда эмас, балки унинг манфаатларини кўзлаб рўёбга чиқарилишини таъминлаш муддаоси шу таклифни тақозо этди.

Фан ва техника улуғвор ютуқларининг рамзи бўлиб қолган космосни тинч ўзлаштириш кўпгина жаҳоншумул проблемаларни, шу жумладан иқтисодий ривожланиш проблемасини ҳал этиш учун самарали восита бўлиб хизмат қилиши керак. Масалан, гап ернинг табиий ресурсларини ўрганиш ва улардан яна ҳам кенгроқ фойдаланиш тўғрисида, табиий офатларга қарши кураш, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш, транспорт ва алоқани яхшилаш, истиқболли материаллар ва технологияларни яратиш ҳақида бормоқда. Бу соҳада давлатларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш борасида ҳозирдаёқ ижобий тажриба орттирилган, турли мамлакатлар космонавтларининг биргаликдаги учишлари, ҳалокатга учраган кемалар ва самолётлардаги кишилар ҳаётини қутқариш, халқаро илмий-техника экспериментлари ва тадқиқотлари ўтказиш, космик аппаратларни ишлаб чиқиш ва уларни орбитага чиқариш соҳасида ҳамкорлик қилиш шулар жумласидандир.

Аммо кейинги вақтларда космосни агрессия ва урушлар майдонига айлантириб қўйиш тобора реал хавф бўлиб қолмоқда. Космосдаги объектларни йўқотиш ва космосдан туриб ердаги нишонларга зарба уриш учун мўлжалланган космик қурол яратиш программаси амалга оширилмоқда. Ҳарбий устунликка эришиш режаларини кўзлаётган бундай ҳаракатлар космосдаги қуролланиш пойгасига муқаррар тус беришга, вазиятнинг кескин беқарор бўлишига олиб келишига қодир бўлиб, ядро уруши хавф-хатарини кучайтирмоқда. Қуролланиш пойгасининг космосга олиб чиқилиши умуман қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш истиқболларига путур етказган бўлур эди.

Космос ҳарбийлаштирилишини ўз вақтида тўхтатиб қолишга муваффақ бўлинмаган тақдирда у ғоят катта моддий ва маънавий ресурсларни ютиб юбориши, космик фазони тинч ўзлаштириш соҳасида халқаро ҳамкорлик учун ва шу соҳадаги фан-техника тараққиёти натижаларидан тинчлик эҳтиёжлари йўлида фойдаланиш учун ўтиб бўлмас тўсиқлар вужудга келтириши тушунарлидир.

СССР БМТ Бош Ассамблеяси космос фақат тинчлик мақсадларида, инсоният бахт-саодати йўлида ўзлаштирилишини таъминлаш барча давлатларнинг тарихий масъулияти эканлигини эълон қилишини ва шу мақсадга эришиш учун конкрет тадбирларни амалга оширишни тавсия этишини таклиф этади.

Совет Иттифоқи ҳозир космосни қуролланиш пойгаси соҳасидан чиқариб ташлаш давлатлар сиёсатининг қатъий нормаси, ҳамма томонидан эътироф этилган халқаро мажбурият бўлиб қолиши, космик фазони ҳарбийлаштиришнинг истисносиз барча йўллари пухта тўсиб қўйилиши ҳар қачонгидан кўра муҳим деб ҳисоблайди. Гап шу ҳақда бормоқдаки, ҳар қандай турдаги зарбдор қурол — оддий ядро, лазер қуроли, нур тутамлари қуроли ёки бошқа бирон бир қурол космосга чиқарилмаслиги ва хоҳ киши бошқарадиган ёки киши бошқармайдиган системаларда жойлаштирилмаслиги керак. Қаерда жойлаштирилишидан қатъи назар ҳар қандай турдаги космик қурол яратилмаслиги, синаб кўрилмаслиги ёки ракетага қарши мудофаа учун ҳам, йўлдошларга қарши воситалар сифатида ҳам, ердаги ёки осмондаги нишонларга қарши фойдаланиш учун ҳам жойлаштирилмаслиги лозим. Ҳозирдаёқ яратилган бундай воситалар йўқ қилиниши керак. Космосда ва космосдан туриб ерга нисбатан, шунингдек ердан туриб космосдаги объектларга нисбатан кучдан фойдаланиш абадий тақиқлаб қўйилиши лозим. Бошқача сўзлар билан айтганда, СССР космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш масаласини тубдан ҳал этиш тўғрисида — зарбдор космик қуролларни, шунингдек космосдаги объектларни йўқ қилиш учун мўлжалланган ердаги, осмондаги ёки денгиздаги базаларда жойлаштириладиган ҳар қандай воситаларни тақиқлаш ва тугатиш ҳақида аҳдлашиб олишни таклиф этмоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти музокаралар воситасида икки томонлама ва кўп томонлама асосда пухта контроллик қилинадиган тегишли битимларга тезроқ эришишни ёқлаб ўз овозини баралла кучайтириши лозим.

Космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш гарантияланган тақдирдагина уни вайронгарчилик мақсадида эмас, балки бунёдкорлик мақсадини кўзлаб ўзлаштириш имконияти таъминланади. Шу билан давлатларнинг бу соҳадаги куч-ғайратларини бирлаштириш йўли очилган бўлур, келгусида эса космосдан инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланиш жаҳон ташкилоти тузилишига олиб келиши мумкин бўлур эди.

Бош секретарь жаноблари, ушбу мактубни БМТ Бош Ассамблеяси процедураси қоидаларида кўзда тутилган тушунтириш хати деб билишингизни ва уни илова қилинган резолюция лойиҳаси билан бирга Бош Ассамблеянинг расмий ҳужжати сифатида тарқатишингизни сўрайман.

А. ГРОМИКО,
СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИ РЕЗОЛЮЦИЯСИНИНГ

ЛОЙИҲАСИ

КОСМИК ФАЗОДАН ФАҚАТ ТИНЧЛИК МАҚСАДЛАРИДА, ИНСОНИЯТ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА ФОЙДАЛАНИШ ТЎҒРИСИДА

Қуролланиш пойгаси космосга ёйилиши ядро уруши хавфининг кескин кучайишига олиб келиши, умуман қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш истиқболларига путур етказиши ҳамда космик фазони тинч ўзлаштириш соҳасида халқаро ҳамкорлик учун ўтиб бўлмас тўсиқлар вужудга келтириши мумкинлиги хавф-хатари муносабати билан жиддий ташвиш **изҳор қилиб,**

фақат тинчлик, бунёдкорлик мақсадларида фойдаланиши лозим бўлган космик фазо ҳарбийлаштирилишининг вақт ғаниматда олдини олиш зарурлигига **чуқур амин бўлган ҳолда,**

космосни тинч ўзлаштириш ва ундан фойдаланиш ишида давлатларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш ернинг табиий ресурсларини ўрганиш, табиий офатларга қарши курашиш, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш, транспорт ва алоқани яхшилаш, истиқболли материаллар ва технологияларни яратиш, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий характердаги бошқа вазифаларни ҳал этиш учун янги имкониятлар очган бўлур эди, **деб қайд этиб,**

1. Космик фазо фақат тинчлик мақсадларида, инсоният бахт-саодати йўлида ўзлаштирилишини таъминлаш барча давлатларнинг тарихий масъулияти эканлигини **эълон қилади;**

2. Космосни қуролланиш пойгаси соҳасидан чиқариб ташлаш давлатлар сиёсатининг қатъий нормаси, ҳамма томонидан эътироф этилган халқаро мажбурият бўлиб қолиши керак, деб **билдиради**

ва **шу мақсадда** барча давлатларни, аввало катта космик потенциалга эга бўлган давлатларни,

— космик фазода ва космосдан туриб Ерга нисбатан, шунингдек Ердан туриб космосдаги объектларга нисбатан куч ишлатишни абадий тақиқлаб қўйиш, зарбдор космик воситаларни, шу жумладан космосда жойлаштириладиган йўлдошга қарши ва ракеталарга қарши системаларни, шунингдек космосдаги объектларни йўқ қилиш учун мўлжалланган ердаги, осмондаги ёки денгиздаги базаларда жойлаштириладиган ҳар қандай воситаларни тақиқлаш ва тугатиш учун шошилинч чоралар кўришга;

— музокаралар воситаси билан икки томонлама ва кўп томонлама асосда пухта контроллик қилинадиган тегишли битимларга тезроқ эришишга **даъват этади;**

3. Космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олишни гарантиялаш, уни тинч ўзлаштириш ва ҳозирги пайтда инсоният олдида ўткир бўлиб турган иқтисодий, социал ва маданий ривожланиш соҳасидаги катта-катта проблемаларни ҳал этиш учун, шунингдек бу соҳада жаҳон давлатларининг куч-ғайратларини бирлаштириш, жумладан келгусида космосдан инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланиш жаҳон ташкилотини тузиш имкониятини таъминлашини **уқтиради;**

4. Космос ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик гарантияларини таъминлаш ҳамда ундан тинчлик мақсадларида фойдаланиш юзасидан мана шу шартлар асосида ташкилот тузиш эҳтимоли хусусида БМТга аъзо бўлган давлатларнинг фикрлари ва таклифларини сўраб билишни ҳамда унинг 40-сессиясига тегишли докладни тақдим этишни БМТ Бош секретаридан **сўрайди.**

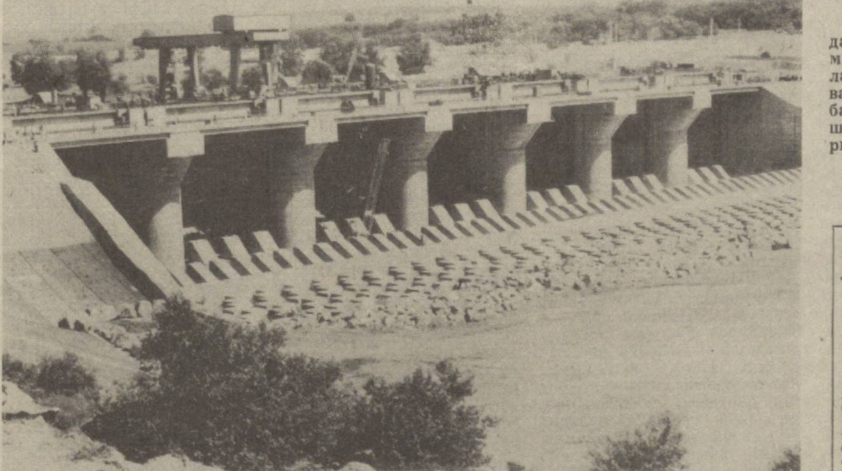

РСР. Дунай дарёси бўйида Руминия ва Югославия мамлакатлари II-темир йўллар номли гидроэнергетика ва навигация комплексини барпо этмоқдалар. Суратда: шу комплекснинг иншоотларидан бири тасвирланган.

Аджерпресс — ТАСС фотоси.

ХАТАРЛИ ҚУРОЛЛИ ИҒВОГАРЛИК

ПНОМПЕНЬ. (ТАСС). Кампучия СПК ахборот агентлиги хабар қилади: Таиланд маъмурлари Кампучия Халқ Республикаси билан чегарадош жойда хатарли қуролли иғвогарликни давом эттирмоқдалар. Таиланднинг разведкачи самолётлари 14 сентябрдан 20 сентябргача Кампучия Халқ Республикаси осмонини 8 марта бузиб ўтиб, республика территориясига 3 километр ичкари кириб борди. Таиланд қуролли кемалари шу давр ичида Кох Конг ва Кох Танг ороллари районида Кампучия денгиз чегараларини салкам 600 марта бузиб ўтди.

Таиланд артиллерияси Кампучия территориясининг чегара районларини салкам юз марта қаттиқ тўпга тутди. Тинч аҳоли ўртасида қурбонлар бор, моддий жиҳатдан катта зарар етказилди. Таиланд территориясида жойлашиб олган КХМЕР реакциясининг шайкалари артиллерия ўти панасида Кампучия ерларига суқулиб киришга уриндилар. Кампучия чегарачилари чегарани бузиб ўтувчиларга қаттиқ зарба бердилар. 200 дан ортиқ босмачи сафдан чиқарилди, деб таъкидлаб ўтилади СПК агентлигининг хабарида.

У. МОНДЕЙЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Демократик партиядан президентликка номзод Уолтерь Мондейл президент Рейганнинг ўзини «тинчликсевар» ва «СССР билан мулоқотга интилаётган» қилиб кўрсатиш мақсадидаги сафсаталари ёрдамида қайтадан сайланишга эришиш йўлидаги уринишларини «сиёсий шармандалик» деб атади.

У Мондейл Америка пойтахтидаги Жорж Вашингтон университетида сўзга чиқиб, Оқ уй хўжайинининг риёкорлигини кўрсатиб ўтди. Президент сайлови яқинлашгани сари Оқ уй хўжайини ўзининг аввалги қарашлари ва эътиқодларидан оғиз оча олмайдиган бўлиб қолди. Ҳозир, деб таъкидлади Мондейл, президентнинг нутқларидан «ядровий зарбалар бериш тўғрисидаги баёнотлар йўқолди». Бу нутқларда ядро урушида ғолиб чиқиш мумкинлиги энди эсланилмаяпти. Уларда «ёмонлик империяси», деган гаплар ҳам йўқ.

«Тўрт йил мобайнида, — деди собиқ вице-президент, — маъмурият қурол-яроғлар устидан контроллик тўғрисида Совет Иттифоқи билан биронта ҳам битим туза олмади. Бунинг устига у қуролланиш пойгасини космик фазога кўчириш режаларини эълон қилди. Аммо энди сайловга олти ҳафта қолганда республикачилар қурол-яроғлар устидан контроллик тўғрисида гапириб қолишди».

«Янги Рейган, — деб уқтирди Мондейл, — эндиликда ядро қуролининг тарқалиб кетиш хавфи тўғрисида огоҳлантирмоқда, ваҳолонки аввалги Рейган ҳамиша бунинг менга даҳли йўқ, деб айтар эди. Янги Рейган Марказий Америкада тинчлик тўғрисида гапирмоқда, лекин айни эски Рейган Никарагуага қарши махфий урушни авж олдириб юборган ва регионда тинчликка эришишнинг барча имкониятларини барбод этган эди».

Мондейл Оқ уйнинг халққа зид ички йўлини танқид қилиб, бунинг натижасида «миллионлаб» америкалик болалар қашшоқликда дунёга келаётганликларини, кўплари эса мактабга оч бораётганликларини» таъкидлади. Бугунги кунда, деб уқтирди у, «Америка кўчаларида бошпанасиз эркак ва аёллар санғиб юришибди. Ҳозирги маъмурият уларни ёрдам олувчилар рўйхатидан ўчириб ташлаганлиги сабабли минг-минглаб шундай кишилар бу фожиани бошдан кечирмоқдалар».

ЯНГИЛИКЛАР

МЕҲНАТКАШЛАР МАНФААТИНИ ЎЙЛАБ

● Оқолтин райони маркази — Сардоба посёлкасида янги дорихона биноси фойдаланишга топширилди. У замонавий типда қурилган бўлиб, барча қулайликларга эга. Дорихона мудири хонасига «Электроник АБ-10» алоқа аппарати ўрнатилган. Бу алоқа воситасида мудир посёлкадаги касалхоналар, поликлиникалар врачлари билан алоқа боғлайди. Беморга ёзиб берилган дорилар рецепти ҳақида маслаҳатлаша олади. Бу қулайлик меҳнаткашларнинг оғирини енгил қилмоқда. Дорихона кенг, ёруғ, шинам, ҳовлиси гулзор қилинаётир. Унда кечаси ҳам навбатчилар ишлайди. Дорихона қошида ташкил этилган кўчма дўконлар айни чоғда пахтакорлар, чорвадорларга намунали хизмат кўрсатаётир.

М. БЎЛТАКОВ.

САЛОМАТЛИК МАСКАНИ

● Бўстонлиқ районидаги «Товоқсой» дам олиш уйида ҳар ойда 300-350 Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, инвалиди ва меҳнат ветеранлари ҳордиқ чиқараётир. Дам олиш уйида ҳар куни концерт, кино кўрсатилади, турли мавзуларда лекциялар ўқилади. Пойтахтдаги музейларга, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига, ҳайвонот боғи ва циркка экскурсиялар уюштирилади.

Дам олиш уйи ёнида қўшимча тўрт қаватли даволаниш корпуси қад кўтаряпти. Партия ва ҳукуматимизнинг уруш ва меҳнат ветеранларига кўрсатаётган ғамхўрлигидан чексиз миннатдормиз.

К. АҲМЕДОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

ДАЛА КЕЗИБ

● Муродулла Рустамов Ульянов районидаги Майманоқ қишлоғи клубида киномеханик бўлиб ишлайди. У «оқ олтин» мавсумининг шу долзарб кунларида «Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги» совхозининг 1, 2, 3-бўлим пахтакорларига намунали кино хизмати кўрсатмоқда. Ишчан киномеханик дала шийпонларида тез-тез бўлиб, шу куннинг мавзуи акс этган бадиий ва ҳужжатли фильмларни намойиш этиб, пахтакорлар олқишига сазовор бўлмоқда.

А. АЙИЗОВ.

НУРЧИЛАР

● Шаҳрисабз районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг Рўзи Шарипов бошлиқ нурчилари ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йилида янада ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Улар колхоздаги ҳар бир хонадонни Ильич нуридан баҳраманд этиш билан бирга хўжаликнинг барча соҳаларини электр нури билан узлуксиз таъминлашни ҳам намунали олиб бормоқдалар. Лалми ерларнинг насослар ёрдамида обиҳаётга қондирилиши нурчилар кўмагида амалга оширилмоқда. З. Ҳайдаров, Қ. Авазов каби нурчилар хизматидан колхоз меҳнат аҳли ниҳоятда мамнун бўлаётир.

Х. АЛЛАЕВ.

НИКОЛАЙ ОСТРОВСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

МАРДОНА ҚЎШИҚ

СОВЕТ АДАБИЕТИНИНГ асосчиси М. Горький ўз ижодий фаолияти билан бадиий сўз усталарини доимо социалистик воқеликка фаол аралашишга ўргатиб, шунга чорлаб келган. Адиб, ҳаётга фаол муносабатда бўлиш — ёзувчи меҳнатининг туб моҳияти, деб ҳисоблаган. Марксизм-ленинизм таълимоти билан қуролланган совет адабиётининг буюк ўзгариш, қурилиш давридаги ғоят улкан яратувчилик иши чинакам улуғ аҳамиятга эга. Бу адабиётнинг ижобий қаҳрамони — янги инсон социалистик онгнинг шаклланишида, янгиликнинг эскилик устидан батамом ғалаба қозонишида, совет жамиятининг коммунизм сари жадал одим ташлашида бутун борини бағишлаб, фидойилик намуналарини кўрсатиб, хизмат қилди. Бунинг ёрқин ва беқиёс далили Николай Островскийнинг «Пўлат қандай тобланди» романининг бош қаҳрамони — Павел Корчагин образи. Корчагин тақдири — социалистик воқелик илк адабий қаҳрамонининг намунавий кўринишларидан бири. Бу қаҳрамон туб ижтимоий-сиёсий моҳияти билан совет кишиларининг бир неча авлодини тарбиялаган. Павел Корчагин — адабий қаҳрамон тақдири ана шу авлодлар қалбида, иродаси, фаолияти ва орзу-интилишларида давом этмоқда.

Николай Островский ўз ҳаётини қуйидагича уч қисмга бўлган эди: биринчи босқич — қўлда қурол билан революцияга хизмат қилиш; иккинчи босқич — «мени кўзимдан жудо қилган, табиат берган, лаънати касаллик» билан кураш; учинчи босқич «миллионлаб кишилар қалбида Ватанга бўлган муҳаббат алангаси учун, тинчлик ва социализм учун» кураш. Ирода ва теран тафаккур ёшлигиданоқ оғир хасталикка дучор бўлган ёш адиб ҳаётида фавқулодда асосий маънавий таянч бўлди. Синфий курашларда тобланган Н. Островский иродаси ва онги марксча-ленинча дунёқараш, ҳаёт моҳияти ва муддаосини коммунистчасига идрок этиш билан ғоят мустаҳкамланди ҳамда чуқурлашди. Йигирма олти ёшидаёқ оғир дард туфайли тўшакка михланган адиб шундай хулосага келади: «Жисмонан буткул тугаб битдим. Фақат ёшликнинг сўнмас шижоати ва ўз жонажон партиямга, ўз синфимга нима биландир наф келтиришга бўлган кучли хоҳиш билан нафас олмоқдаман».

Тақдир тақозоси иродасини бука олмаган оташин инсонгина шундай кучли ироданинг соҳиби бўла олади. Н. Островский сўнгги нафасигача ўз хоҳиши — улуғ истак-орзуларини амалга ошириш билан банд бўлди. Унинг жаҳонга машҳур «Пўлат қандай тобланди» романи ўз қўли билан тақдирини яратган буюк инсоннинг мангуликка дахлдор мардона қўшиғидир.

„ПЎЛАТ ҚАНДАЙ ТОБЛАНДИ» — фақат бадиий асар эмас, бу роман муаллифнинг ижодий қайта яратилган таржимаи ҳоли. Китоб социалистик жамият аъзосининг — янги инсоннинг қаҳрамонона ишлари ҳақида. Асар воқеалари Улуғ Октябрь социалистик революцияси мураккаб шароитларда амалга ошган Украинада бўлиб ўтади. Адиб, бош қаҳрамон — Павел Корчагин ҳаёти шарҳига ўз озодлиги учун синфий жангга бел боғлаган халқнинг, курашга қизғин отланган ёш авлоднинг жасоратли, шавкатли тарихини сингдириб юборган. Зотан, Павел Корчагин тақдири халқ кураши билан ғоят мустаҳкам боғлиқки, шу туфайли ҳам романнинг асосий драматик конфликти — қаҳрамоннинг «сафга қайтиш учун» мардона кураши — ғалаба билан хотималанган Павелнинг ҳалокати оптимистик фожиа даражасига чиқади.

«Пўлат қандай тобланди» — мукаммал бадиий асар сифатида ғоявий-бадиий яхлитликка эга. Асарнинг барча қисмлари, ҳамма эпизодлар, барча персонажлар ўзаро боғлиқликда; улар муаллифнинг ижодий мақсад-муддаосига тўлалигича бўйсундирилган. Н. Островский яратган ёрқин образлар галереясида икки лагер — ўзаро кескин синфий жангга киришган янгилик ва эскилик кураши аниқ акс этган. Муаллиф ўша суронли, қайноқ давр ёшларининг революциягача кечган машаққатли турмушини, жанговар фронтдаги қаҳрамонона курашини, қурилиш, дам олиш, комсомол ячейкалари, устахоналарда кўрсатган фаолиятини ҳаяжон билан тасвирлайди.

Н. Островский романи китобхонларга қаттиқ таъсир кўрсатган. Бу таъсир асосида маънавий дунёси — интеллектуал ҳаёти, онги, ҳис-туйғуси, характери — большевистик ғоявийлик, ҳаётни тубдан қайта қуриш иштиёқи билан суғорилган коммунист Павел Корчагин образи туради.

Романнинг дастлабки боблари 1932 йили «Молодая гвардия» журналида чоп этилади. Ва ғоят қисқа муддатда китобхонларда катта қизиқиш уйғотади. Бу ҳақда муаллиф шундай ёзган эди: «Бепоён Совет Иттифоқининг ҳамма томонидан менга мактублар келаётир: Владивостокдан, Тошкентдан, Фарғонадан, Тифлисдан, Белоруссия, Украина, Ленинград ва Москвадан... Бу — Ватаним, ўзининг ўғлонларидан бири билан, мен — ёш ёзувчи, «Пўлат қандай тобланди» китобининг муаллифи билан дилдан суҳбат қилаётир. Папкаларга эҳтиёт қилиб тахлаб қўйганим минглаб хатлар — менинг энг азиз жавоҳирлар сандиғим. Кимлар ёзади менга? — Ҳамма. Фабрика ва заводларнинг ишчи-ёшлари, денгизчилар, учувчилар ва пионерлар. Улар китоб туфайли ўзларида уйғонган фикр-мулоҳазалар, ҳис-ҳаяжонлар ҳақида шошилиб ёзадилар». Адибнинг фахр билан айтган бу дил сўзларини қуйидаги фактлар ҳам тасдиқлайди: 1934 йили у китобхонларидан 1800 мактуб олади. Кейинги, 1935 йил эса 5100 дан ортиқ хат келади. Характерли томони шундаки, бу хатларнинг кўпчилиги ташкилотлардан эди. Роман борасида жойларда оммавий муҳокама, мунозаралар тез-тез бўлиб турган. Буларни алоҳида таъкидлашимизнинг боиси бор, албатта. Дарҳақиқат, совет адабиётининг ўзига хос хусусияти ҳам халқ билан доимий, узвий алоқадорлигидадир. Совет адиби фаолиятини бундай алоқасиз тасаввур этиб бўлмайди.

„АЙНИ ДАМЛАРДА жуда қаттиқ ишлаяпман, — деб ёзади адиб 1936 йилнинг 9 августида, — сўнгги саҳифаларни ёзаётирман...» Бу — «Бўрон болалари» романининг биринчи жилди эди. Н. Островский бу асарига ҳам ўз ҳаётига дахлдор инқилобий воқеаларни тасвир объекти қилиб олади. У «бўрондан яралган болалар» — ёш инқилобчилар, уларнинг маънавияти, улуғ идеаллар йўлидаги курашини изчил тасвирлаш баробарида душман башарасини беаёв фош этишни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Ва душманнинг манфур қиёфасида маънавий ва ахлоқий тубанлашувнинг аянчли манзараларини чизади. Адиб бежиз бу романини «сиёсий роман», «антифашист роман» деб атамаган.

Адибнинг иккинчи китоби — «Бўрон болалари» ҳам, «Пўлат қандай тобланди» ҳам, ўткир публицистик ва адабий-танқидий асарлари ҳам чанқоқ кўнгилларни қаттиқ ҳаяжонлантирди. Зеро, у ҳар бир Сўзни матонат билан ёзар ва унда буюк қалб ҳарорати тепчиб турар эди.

1936 йилнинг май ойида Николай Островский машҳур ёзувчи Ромен Ролландан мактуб олади, унда Роллан: «Сизнинг номингиз мен учун жасоратнинг ғоят ноёб ва бениҳоя шаффоф тимсолидир», дея ёзган, совет адибининг буюк иродасига эҳтиромини изҳор этган эди. Дарҳақиқат, Островский шахс сифатида ҳам матонатли ҳаёт кечирди — Инсон қудратининг чексиз имкониятларини кўз-кўз этди.

Николай Островскийнинг улуғ тақдири ва мардона қўшиқлари, мана, ярим асрдирки, дилларни титратади. инсоният бахт-саодати йўлидаги курашга чорлайди. Бу мардона қўшиқ абадий янграйди.

Аҳмад ОТАБОЕВ.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Бекобод район ўрмон хўжалигининг 4-участкаси ходимлари яшил бойлигимиз бўлган дов-дарахтларни меҳр билан парваришлашяпти. Кўчат етиштиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Бу йил улар 5 миллион туп ниҳол тайёрлаш мажбуриятини олишган. Айни вақтда участканинг 15 гектарли боғидаги ноз-неъматлар ҳам тезкорлик билан териб олиниб, шаҳарликлар дастурхонига жўнатилаётир. Суратда: ёш боғбон Юлдуз Нурматова. Т. Маҳкамов фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ШАРҲЛОВЧИСИ М. МУҲИДДИНОВ МОСКВАДАН ХАБАР ҚИЛАДИ

ЗАРГАРОНА МАҲОРАТ САМАРАСИ

64 хонада 32 донанинг турли-туман шаклда ўрин алмашишидан юзага келувчи имкониятлар қанчалик бўлишини таърифлаб машҳур кибернетик олим, академик Владимир Глушко уни галактикамиздаги атомлар сонига қиёслаган эди..

Москвадаги матчнинг олтинчи партияси 42-юришда кечиктирилиб тахтада атиги саккизта (шохлардан ташқари, албатта) дона, яъни томонларнинг ҳар қайсисида биттадан руҳ, учтадан пиёда қолган эди. Шу ҳолатда ҳам имконият сарҳадлари бениҳоя кенг эканлиги таҳлил пайтида намоён бўлди. Ҳар бир команда, яъни матч иштирокчиларию уларнинг тренер секундантлари бир кечаю бир кундузда вужудга келган вазият сирлари устида бетиним бош қотирдилар. Бунинг натижаси ўлароқ, жаҳон чемпиони асосий икки йўлдан бирини, ўз шоҳини фаоллаштириб, рақибиникини эса жанг майдонидан узоқлаштириш тактикасига амал қилди. Анча юришлар қилиндию аммо уни кузатаётганларга ютуқ кўринмасди. Тажрибали гроссмейстерлар ҳам жаҳон чемпионининг охирги манёврларини пайқамай қолдилар.

«Ҳозир дуранг бўлади, ҳозир...» деб турганларида Карпов яна бир пиёдасини қурбон қилиб, шоҳи билан муҳим хонага ўтиб олди. Бу билан у ўз пиёдасига йўл очди, ҳам рақиб пиёдасининг олға силжишига тўсқинлик қилди. Ниҳоят оқ шоҳнинг йўлини қирқиб қўйди. Бир варақайига шунча мақсадни тўла-тўкис амалга оширишни уддалаш чинакамига заргарона маҳорат намойишидан ўзга нарса эмас. 70-юришда тож талабгори иккинчи мағлубиятини тан олиб, рақибини астойдил табриклади. Зал ларзага келди. Шу пайт матч матбуот марказидаги телекс ва телефон аппаратлари дунёнинг чор томонига ҳисоб чемпион фойдасига — 2:0 деган хабарни зудлик билан тарқатдилар.

ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

● Избоскан районидаги СССР 50 йиллиги номли маданият ва истироҳат боғида бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Кўрик-конкурсда йигирмадан ошиқ ижодий коллектив иштирок этди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллигига бағишланган конкурсда Охунбобоев номли колхозининг «Гулноз», «Комсомол» колхозининг «Ёшлик тароnaси», Шермат Юсупов номли колхозининг «Яккатут нафосати», Тельман номли колхознинг «Ниҳол» ансамбллари олдинги ўринларни эгалладилар.

Ғолиб коллективлар ҳозир пахтакорлар ҳузурида концерт бермоқдалар.

А. РАҲМОНОВ.

САНЪАТКОРЛАР — ПАХТАКОРЛАРГА

«БАҲОР» АНЪАНАСИ

«Пахта — бизнинг қувончимиз ва ифтихоримиз, интернационал бурчимиздир». Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган бир группа депутатларнинг мурожаатидаги ушбу юрак сўзлари фақат уларнинггина эмас, балки қуёшли диёримизда меҳнат қилаётган ҳар бир кишининг дил даъватидир. Навоий область пахтакорлари ҳам юбилей йилидаги улкан хирмонни муддатидан олдин барпо этиш учун фидокорона меҳнат қилишмоқда. Уларнинг ишлари янада унумли бўлишида республикамиз санъаткорлари хизмати салмоқли бўлаётгани қувончлидир. Пахта йиғим-терими айни қизғин тус олаётган шу кунларда Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» Давлат рақс ансамбли санъаткорлари ўзларининг рақс ва қўшиқлари билан пахтакорларнинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшмоқда.

Ансамбль коллективи бир неча кун мобайнида область пахтакорлари ҳузурида бўлди. Улар Навоий шаҳридаги «Фарҳод» маданият саройида, Навоий ва Хатирчи райони меҳнаткашлари ҳузурида катта концертлар беришди.

— Биз «Баҳор» ансамблидан беҳад хушнудмиз, — дейди Навоий районидаги Ленин орденли «Нарпай» совхозининг биринчи бўлими бошлиғи, Ленин орденли Толиб ака Ғафуров. — Бу ансамблнинг ажойиб анъанаси бор, яъни ҳар йили пахта йиғим-терими қизғин тус олган пайтда бободеҳқонга маънавий мададкор бўлади.

Навоий район «Гули» бадиий ҳаваскорлик коллективи ҳам теримчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхши йўлга қўйган. Улар ҳам «Баҳор» ансамбли амалга ошираётган ибратли ишга қўшилиб, далаларда сермазмун концертлар беришмоқда.

«Баҳор» ансамбли коллективининг Навоий шаҳридаги «Зарафшон» стадионида берган катта концерти, айниқса, мароқли ўтди. Бу ерга илғор чорвадорлар, меҳнат ветеранлари ва қалби қайноқ пахтакорлар йиғилган эди. Улар Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Хайрулла Лутфуллаев, солист Аҳмаджон Шукуров ижросидаги диловор қўшиқларни тинглаб, ўз санъатлари билан оламга танилган ансамблнинг рақќоса қизлари ижросидаги ажойиб рақсларни кўриб, баҳра олишди.

— Бу йил республикамиз меҳнаткашлари янада кўтаринки кайфият билан меҳнат қилаётганлигини сезиш қийин эмас, — дейди «Баҳор» ансамблининг бадиий раҳбари СССР халқ артисти Қундуз Миркаримова. — Чунки ҳар биримиз тобора яқинлашиб келаётган Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг қутлуғ 60 йиллик тўйига муносиб армуғонлар билан боришни истаймиз. Шу истак навоийлик пахтакорларни ҳам шижоатли меҳнатга ундаётир. Уларнинг кайфиятига кайфият қўшолган бўлсак, ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймиз. Зеро, Ўзбекистоннинг улкан «оқ олтин» хирмонини муддатидан эрта бунёд этиш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

А. ҚОРЖОВОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ
тайёрлов бўлимининг
ҚУНДУЗГИ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотга эга бўлган илғор ишчи ва колхоз аъзолари, СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга қайтганлар, саноат корхоналаридан, қурилишдан, транспорт корхоналаридан, совхоз ва колхозлардан, хўжаликлараро муассасалардан ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармалари ҳамда ҳарбий бўлимлардан йўлланма билан келганлар қабул қилинади.

МЕҲНАТ СТАЖИГА ЭГА БЎЛМАГАН ВА 1984 ЙИЛДА ЎРТА МАКТАБНИ ТУГАТГАНЛАР ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНМАЙДИ.

Ўқиш муддати кундузги бўлимда — 8 ой.

Кундузги бўлим тингловчиларига 40 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Бошқа область ва райондан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА АРИЗАЛАР 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Суҳбат кундузги бўлимга кирувчилар учун 11—24 ноябргача.

ДАРСЛАР 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кундузги бўлимни тугатган тингловчилар (битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар) институтнинг кундузги бўлимига қуйидаги мутахассисликлар бўйича қабул қилинади: архитектура ва қишлоқ аҳолиси яшайдиган жойларни планлаштириш, саноат ва граждан қурилиши, қишлоқ хўжалиги қурилиши, қурилишни ташкил этиш ва унинг иқтисоди, газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация, шаҳар қурилиши.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топшириши зарур: институт ректори номига ариза, иш жойидан ёки ҳарбий қисмдан йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжатнинг асл нусхаси, иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан корхона раҳбари томонидан тасдиқланган кўчирма, соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма); 8 дона фотосурат 3х4 см. ҳажмда.

Ҳамма саволлар билан қуйидаги адресга мурожаат қилиш мумкин: 703047, Самарқанд шаҳри, Лолазор кўчаси, 70-уй. Тайёрлов бўлими. Телефонлар: 3-20-25, 3-21-41 ва қўшимча 3-74.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ
176-ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Иш участкаларидаги электр-кўприк кранлари машинисти, иш участкаларида ишловчи электрослесарь, электр пайвандловчи. Ўқиш муддати — 1 йил;

металл моделлар бўйича моделчи, автослесарь-электрокара бошқарувчи малакасини олган ҳолда, ўқишни тугатгач транспорт ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома берилади (бу мутахассислик бўйича ўқувчилар ётоқхона билан таъминланмайдилар), электрик, электр пайвандловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, ОТК контролёри, дурадгор. Ўқиш муддати — 3 йил;

универсал фрезеровкачи, иш участкаларида саноат ускуналарини созлаш ва ремонт қилиш бўйича слесарь-механик, электр-кўприк кранлари машинисти, синовчи тракторчи (механика-йиғув ишлари слесари малакасини олган ҳолда) ўқишни тугатгач транспорт ҳайдаш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома берилади, токарь-универсал. Ўқиш муддати — бир ва 3 йил.

Билим юртини тугатганлар тўлиқ ўрта маълумот ва мутахассислиги тўғрисида диплом оладилар ва олий ўқув юртларига ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишга қабул қилинганларнинг барчаси 3 маҳал овқат, кийим-бош, махсус кийим билан таъминланадилар, зарур бўлган кишиларга секция типидаги ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси жараёнида ишлаб топилган маблағнинг бир қисми тўланади.

Билим юрти яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, устахоналар, стадион, спорт зали, бассейн барча қулайликлари бўлган секция типидаги яхши жиҳозланган ётоқхонага эга. 6 тўгарак ва 11 спорт секцияси ишлаб турибди. Эстрада, духовой ва миллий ансамбллар мавжуд. Билим юрти қошида ДОСААФ спорт-техника мактаби филиали (картинг ва мотоспорт)фаолият кўрсатаётир. Ёзги таътил даврида дам олиш учун Чорвоқ сув омбори яқинида спорт-соғломлаштириш лагери бор.

Ўқишга киришда қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см.), характеристика.

Бизнинг адрес: 700177, Тошкент шаҳри, 1-Ташавтомаш массиви (17, 1, 1э, 16, 24-автобуслар, 28-маршрут таксисининг «Трактор заводи» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИ
ГОРЬКИЙ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
29—30 СЕНТЯБРДА
ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛИЙ ВА МАНЗАРАЛИ ҚУШЛАРИНИНГ
VI РЕСПУБЛИКА КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ
Кўргазмада халқаро, Бутуниттифоқ ва республика қушлар конкурсларининг лауреатлари иштирок этадилар.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги коллективи министрликнинг республика давлат инспекцияси инспектори А. Турсунматовга отаси

Назарқул ТУРСУНМАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 9.55 — Спортлото. 10.05 — Ҳужжатли фильм. 10.35 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.05 — Тасвирий санъат. 11.35 — Жаҳон халқларининг ижоди. 12.10 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 12.55 — Инсон. Ер. Коинот. 13.40 — Оила ва мактаб. 14.10 — 30 сентябрдан қишки вақтга ўтилади. 14.25 — Футбол. «Торпедо» — «Спартак». 15.10 — Бугун — Пропагандистлар куни. 15.40— Дунё воқеалари. 15.55 — Ўртоқ қўшиқ. 16.45 — Умид еллари (бадиий фильм). 18.00—Мультфильм. 18.15 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.45 — Ҳайвонот оламида. 19.45 — Ю. А. Жуков суҳбати. 20.15 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.55 — Ҳужжатли фильм. 00.05 -- Янгиликлар. 00.10 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — М. Глинка. Катта секстет. 9.55 — Тонгги почта. 10.25 — Футбол. «Зенит» — «Жальгирис». 11.10— Саёҳатчилар клуби. 12.10 — Ритмик гимнастика. 12.40 — Приморье телестудиясининг программаси. 13.35 — АҚШ маъмуриятининг агрессив ташқи сиёсий йўли ҳақида ҳужжатли фильмлар. 14.05 — Музикали киоск. 14.35 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — Бадиий коллективларнинг концерти. 16.00 — Хоккей. ЦСКА — Торпедо. 18.15 — Концерт. 19.00— Халқаро обзор. 19.15 — Бизнинг хонадонимизда. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Биргалашиб куйлайлик, дўстлар. 23.30 — Хоккей. Сокол — Химик.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 11.10 — Актёрлар ва роллар. 12.10 — 30 сентябрдан қишки вақтга ўтилади. Зарница-84. 13.00 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 13.50 — Замандас. 14.40 — Ҳужжатли фильм 14.50 — Ёшлик. 15.20 — Оналар мактаби. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Футбол. «Қайрат» — «Пахтакор». 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бобомурод Ҳамдамов куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Оталар сўзи— ақлнинг кўзи.

17.00 — ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

30 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Телефильм. 10.10 — Будильник. 10.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.40 — Здоровье. 12.25 — Тонгги почта. 12.55 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 13.10— Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — Музикали киоск. 14.40 — Сирли гиппопотам. Фильм-спектакль. 15.35 — Фильм-концерт. 16.00 — Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР оғир ва транспорт машинасозлиги министри С. А. Афанасьев сўзи. 16.15 — Саёҳатчилар клуби. 17.15 — Бугун машинасозлар куни. 17.45 — Хатларингиз асосида. 18.30—Халқаро панорама. 19.15 — Кичик концерт. 19.30 — Мультфильм. 20.20 — Котовский. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05— Концерт. 23.15 — Телефильм. 23.45 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Концерт. 9.50 — Мультфильм. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Телефильм. 10.50 — Концерт. 11.55 — Асли болаликдан. 12.35 — Химолайни забт этиш. 13.10—Гандбол. АСК (Минск) — Гранитас (Каунас). 13.40 — Совет қўшиқларидан концерт. 13.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 14.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 15.25 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 16.10 — Сан-Ремо фестивалида (Италия). 17.10 — Менинг тақдирим (бадиий фильм. 3-серия). 18.30 — Машҳур совет ижрочилари—Ленин мукофотининг лауреатлари. 19.15 — Биатлон бўйича Бутуниттифоқ мусобақаси. 20.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — Баскетбол Динамо (Москва) — ВЭФ. 21.30 — Время. 22.05 — Ильф ва Петров трамвайда борар эдилар (бадиий фильм). 23.10 — Телефильм. 23.30 — СССР халқ артисти Л. Зыкина куйлайди.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Телеминиатюралар театри. 11.10 — Ҳаёт каби тирик. 11.45 — Қувноқ стартлар. 12.45 — Қўшиғим жон, қўшиғим. 13.05 — Латвия телевидениесининг программаси. 14.35 — Ота-оналар университети. 15.05 — Реклама. 18.05 — Мўъжизалар оламига саёҳат. 19.00 — Бугун — Машинасозлар куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30— Ахборот. 20.50 — Санъаткорлар — пахтакорларга. 21.30 — Время. 22.05 — Санъаткорлар — пахтакорларга.

16.00 — ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

РАДИО

29 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Бир жуфт қўшиқ. 9.30 — Ёшлик. 10.15 — Гулшан. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Қорақалпоғистон пахтазорларида. 17.00 — Мусиқа ва саҳна. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Ўзбек куйлари. 19.00 — Футбол. «Қайрат» (Олмаота) — «Пахтакор». 19.45 — Сўнгги ахборот. 20.50 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21.00 — Санъат усталари — пахта усталарига. 22.30 — Область театрларининг солистлари ижро этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

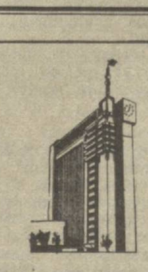

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.